

Ljudska PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
1934 — MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK — OD OSVOBODITVE
DO 1. JULJA 1961 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
— OD 1. JUNJA 1963 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z «BORBO».

LETO XXIII. Štev. 235
IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE
«LJUDSKA PRAVICA»
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIČ
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
Let izhaja vsak dan razen
petka — Cena 10 dinarjev

SEJA IZVRŠNEGA SVETA LR SLOVENIJE

Okrepiti le tista gledališča ki imajo najboljše pogoje za nadaljnji razvoj

Ljubljana, 5. okt. — Na večerajšnji seji Izvršnega sveta LRS, ki jo je vodil predsednik IS Boris Kraigher, je Izvršni svet najprej razpravljal o resoluciji Sveta za kulturo in prosveto LRS, s katero se je le-ta izrekel proti sklepu Okrajnega ljudskega odbora Kranj o reorganizaciji poklicnega gledališča v Kranju.

Izvršni svet je sicer izrazil pričanje, da je okrog omenjenega sklepa OLO Kranj bil napravljen nepotreben in pretiran hrup, da pa so nekateri pojavi, ki so prišli pri tem na dan, vendarle zaskrbijo. Ugotoviti je namreč treba, da je OLO Kranj postopal v duhu republiškega zakona o poklicnih gledališčih, ki je bil pred kratkim

sprejet in v katerem je bil eden osnovnih namenov, da se doseže v danih pogojih in z razpoložljivimi sredstvi najvišja možna kvaliteta v poklicnih gledališčih, kjer pa to ni možno, da se ista sredstva osredotoči na tiste gledališke osnove ljudsko-prosvetne dejavnosti, ki imajo za to največ pogojev.

ZASKRBLJENOST JE ODVEČ

Ze večkrat je bilo poudarjeno, da niti letos niti v prihodnjem letu ni moč pričakovati povečanja sredstev za vzdrževanje poklicnih gledališč in OLO Kranj je pravilno ocenil, da je obstoj gledališča utemeljen le, če so dani osnovni materialni pogoji, pod katerimi lahko tako gledališče uspeva, in da — kar pade v zakon o poklicnih gledališčih najbolj v oči — ima tudi vse ostale pogoje za višjo kvaliteto. Povečanje dota-

cij poklicnemu gledališču v Kranju pa bi šlo v prvi vrsti na račun šolstva, zdravstva in ostalih proračunskih izdatkov. OLO Kranj bi lahko odločil tudi drugače, toda to je njegova stvar, njegova kompetenca — in vsako vmešavanje s kakršnimi koli administrativnimi ukrepi v njegovo odločanje, ki zadeva na gospodarskih in drugih področjih na mnogo težja in odgovornejša vprašanja, ki so bistvenega pomena za vse življenje in delo ljudi na tem področju, bi pomenilo vračanje na stara birokratska centralistična stališča.

Zaskrbljenost za razvoj gledališkega življenja v Kranju in sploh na Gorenjskem — je odveč. Omenjena resolucija, ki so jo izglasovali nekateri člani Sveta za kulturo in prosveto, kakor tudi utemeljitve in odstop inšpektorske grupe, kažejo, da Svet ni razumel duha omenjenega zakona, katerega osnutek je sam pripravil. Kolikor je razumljivo stališče poklicnih gledaliških delavcev kranjskega gledališča, ki se potegujejo za vsako ceno za »svoje« gledališče, je nerazumljivo stališče nekaterih članov republiškega Sveta za kulturo in prosveto, ker kaže, da so zamenjali svoj interes za širši kulturni razvoj — usmerjanje in pomoč našim komunalnim ustanovam v vključevanju svoje dejavnosti na kulturno-prosvetnem področju v enotno, nacionalno kulturno-prosvetno dejavnost — z zelo ozkim sektorjem celotnega dela kulture in prosvete, kar je tudi za razvoj gledališke umetnosti same — škodljivo.

Djuro Jović pri Hallsteinu

Bonn, 5. okt. (Tanjug). Odpravnik poslov jugoslovanskega veleposlanstva v Bonnu Djuro Jović je bil danes pri državnem sekretarju v zahodnonemškem zunanjem ministrstvu dr. Walterju Hallsteinu. Sestanek je bil na Hallsteinovo pobudo. Govorila sta o prečih vprašanjih v odnosih med Jugoslavijo in Zahodno Nemčijo.

V petek je prispel v Beograd novi veleposlanik Sovjetske zveze Ivan Konstantinovič Zamčevski, ki je bil večeraj na Brdu pri Kranju, kjer je našemu predsedniku republike slovesno izročil svoja pooblastilna pisma. Ob prihodu v našo državo so ga na zemunskem letališču sprejeli predstavniki našega državnega sekretariata za zunanje zadeve

Zaključek v Washingtonu

V Beogradu se bodo v kratkem začela pogajanja za odkup presežkov ameriških pridelkov

Washington, 5. okt. (AFP) Tu so bili sinoči zaključeni razgovori, ki jih je imel jugoslovanski državni sekretar za finančne zadeve Avdo Humo ta teden s funkcijonarji ameriškega državnega tajništva za zunanje zadeve. Takoj po zaključku razgovorov je bil objavljen skupni komuniké, ki pravi med drugim, da so »jugoslovansko-ameriški gospodarski razgovori prispevali k boljšemu razumevanju ekonomskih problemov, ki se tičejo obeh dežel«. Komuniké pravi dalje, da se bodo

ameriški in jugoslovanski predstavniki v Beogradu v kratkem začeli pogajati o prodaji ameriških kmetijskih presežkov Jugoslaviji.

Jugoslovanska ekonomska delegacija pod vodstvom Avda Humo je imela razgovore z ameriškim državnim tajnikom za zunanje zadeve Dullesom ter s skupno funkcionarjev zunanjega ministrstva, ki jo je vodil pomočnik zunanjega ministra za ekonomska vprašanja Douglas Dillon.

SVEČAN ZACETEK »TEDNA MUZEJEV« V LJUBLJANI

Muzeji in mladina

Ljubljana, 5. okt. V resnično svečanem vzdušju se je danes začel v Ljubljani IV. Teden muzejev, ki je še posebno pomemben, saj ga po vsej državi prirejajo pod geslom »Muzeji in mladina«, kar je prirediteljem narekovalo temu primerno organizacijsko obliko razstav in prireditev v Tednu. Otvoritveno svečanost v Moderni galeriji je še poudaril nastop orkestra Radia Ljubljane, ki je pod taktirko Uroša Prevorskega izvedel tri Corellijeve skladbe. O pomenu muzejev in o posebnem namenu letošnjih muzejskih prireditev sta spregovorila predsednik Društva muzealcev in konservatorjev LRS tov Polenc ter predsednik Sveta za šolstvo LRS dr. Milko Goršič, ki je formalno tudi odprl v Moderni galeriji prirejeno razstavo del Jagneza Ljubljanskega in njegovega

kroga. O razstavljenih delih in njihovih avtorjih je spregovoril dr. Josip Mal.

Hkrati z otvoritvijo razstave v Moderni galeriji je bila odprta v Jakopičevem paviljonu razstava reprodukcij slovenskih mojstrov od impresionizma do naših dni.

Z jutrišnjim dnem pa bodo na ogled občinstvu številne, na novo urejene zbirke v večini naših muzejev.

Delegati naših borcev pri Hruščevu

Moskva, 5. okt. (Tanjug). Prvi sekretar CKKP SZ Hruščev je danes sprejel delegacijo Zveze borcev Jugoslavije pod vodstvom predsednika Zveze Velemira Stojnića. Z njim se je pogovarjal več kot eno uro. Delegacija bo jutri odpotovala nazaj v Jugoslavijo.

Na poti na Cejlon

se je Svetozar Vukmanović večeraj ustavil v Bombaju

New Delhi, 5. okt. (Tanjug). Jugoslovanska delegacija pod vodstvom podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Svetozarja Vukmanovića je davi odpotovala iz New Delhija, kjer se je mudila štiri dni, v Bombaj. Na delhijskem letališču so jo ob odhodu pozdravili ministar za jeklo in rude Sing, namestnik zunanjega ministra Lakšmi Menon in tuji člani jugoslovanske kolonije v New Delhiju in osebe jugoslovanskega veleposlanstva. Do Kolomba na Cejlonu bo delegacija spremljal jugoslovanski veleposlanik v Indiji Bogdan Crnobrnja. Veleposlanik je delegaciji snoči priredil sprejem, na katerem so se zbrali vodilni indijski

državniki, politiki, generali in diplomati. Po sprejemu je direktor Vseindijskega radia priredil koncert indijskih pesmi in plesov v delhijski radijski postaji.

Delegacija je danes z letalom odpotovala v Bombaj, ki je zadnja postaja na njenem obisku v Indiji. Na letališču so jo pozdravili predsednik vlade države Bombaj Cvan, minister za plan in elektrifikacijo Vankid, komandant mornarice kontraadmiral Katar, komandant oblasti generalmajor Kirpal, jugoslovanski generalni konzul v Bombaju Djomparin in drugi. V Bombaju so si gostje ogledali atomski inštitut Trombej, kjer imajo atomski reaktor, ki je prvi v Aziji.

OB ZAKLJUČKU OBISKA NAŠIH POSLANCEV V LR KITAJSKI

Prispevek delovnih ljudi Kitajske napredku in mednarodnemu miru

Kanton, 5. okt. (Tanjug). Jugoslovanska parlamentarna delegacija s predsednikom Zvezne ljudske skupščine na čelu je danes odpotovala iz Kitajske. Po tritedenskem obisku, mnogih srečanjih in razgovorih s kitajskimi voditelji ter po ogledu več gospodarskih in kulturnih središč dežele je delegacija odpotovala iz Kantona, kjer so ji priredili prisrčno slovo.

Od kitajskih voditeljev se je poslovila večeraj na pekiškem letališču, kjer sta imela predsednik stalnega odbora Vsekitajskega ljudskega kongresa Liu Sao Ci in

Po mitingu na pravkar dograjenem velikem mostu pri Vuhanu, prvem, kar jih je bilo sploh kdaj zgrajenih čez veletok Jangce

predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić pozdravna govora, v katerih sta izrazila obojestransko pričanje, da je ta obisk prispeval k nadaljnji kreiranju prijateljskih vezi in sodelovanju med narodi Jugoslavije in Kitajske. Liu Sao Ci je v imenu kitajskega ljudstva želel narodom Jugoslavije nadaljnjih uspehov v socialistični izgradnji dežele in prošil delegacijo, naj tolmachi predstavniki jugoslovanskega naroda odkrijo srčno prijateljstvo in najboljše želje kitajskega naroda. Petar Stambolić je poudaril, da

zadevanje, je rekel Stambolić, zbuja globoko spoštovanje, ker delovni ljudje Kitajske s tem mnogo prispevajo tudi k stvari napredka in miru na svetu.

Na poti iz Pekinga v Kanton se je delegacija večeraj nekaj časa mudila v mestu Vuhanu, kjer si je ogledala velikanski most čez reko Jangce, prvi most, kar jih je sploh kdaj bilo zgrajenih čez to reko. Most veže severne in južne dele dežele. Dolg je kakih 1700 m, zgradili so ga v dveh letih in čez deset dni ga bodo odprli promet. Po ogledu mostu so voditelji mesta Vuhana in pokrajine Kubej priredili delegaciji kosilo, ki je poteklo v zelo prisrčnem in prijateljskem vzdušju.

Tudi v Kantonu so priredili naši parlamentarni delegaciji topli sprejem. Po krajšem počitku ter razgovoru z voditelji pokra-

jine in mesta Kantona si je delegacija ogledala nekatere znamenitosti mesta, med njimi spominski dom velikega kitajskega revolucionarja Sun Jat Sena. Davi je delegacija odpotovala iz Kitajske. Na kantonski železniški postaji ji je želel srečno pot predstavnik pokrajinskega in mestnega odbora v Kantonu.

V poslovnem govoru se je Petar Stambolić ponovno topleje zahvalil za prisrčni sprejem, ki ga je bila delegacija deležna povsod, kamor je prišla.

Ob 7.25 je jugoslovanska parlamentarna delegacija toplotno pozdravljena zapustila Kanton in s tem zaključila svoj obisk v prijateljski Kitajski.

ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA
BSK : »Ljubljana« 90:80

Beograd, 5. oktobra. Srečanje zvezne košarkarske lige med BSK in »Ljubljano«, ki je bilo sinoči v Beogradu, se je končalo z zmago BSK z rezultatom 90:80 (31:40). Največ košev so zabil: Korač 55 za BSK in Müller 37 za »Ljubljano«. Sodila sta Brnetič in Mahovčić.

SOVJETSKI UMETNI SATELIT KROŽI OKROG ZEMLJE PREKO WASHINGTONA

Moskva, 5. oktobra (TASS). V mednarodnem geofizikalnem letu se Sovjetska zveza pripravlja, da bo izstrelila še več umetnih satelitov. Ti sateliti bodo večji in težji od prvega, ki so ga že izstrelili. S tem bi omogočili uresničenje obsežnega programa na torišču znanstvenih raziskav. Prvi satelit, ki so ga izstrelili večeraj, kroži okrog zemlje po elipsasti poti v višini 800 do 900 km. Satelit ima obliko krogle s premerom 58 cm, tehta pa 83,6 kg.

Opremljen je z radijskima oddajnim aparatom, ki nenehoma oddajata signale na 20.005 in 40.002 megaherca — na 15 in 17,5 metrov valovne dolžine. Aparati so dovolj močni, da je mogoč dober sprejem na mnogih amaterskih radijskih sprejemnikih. Signale oddajata v obliki brzozvoni sporočil, ki trajajo približno po 0,3 sekunde z enako dolžino intervala. Signale na eni frekvenci oddajata med presledkom na drugi frekvenci.

Znanstvene postaje v raznih delih Sovjetske zveze opazujejo satelit in sproti računajo elemente njegove poti. Ker ni znana gostota razredčenih gornjih zračnih plasti, za zdaj se ni moč natančno vedeti, kako dolgo bo satelit krožil, in tudi ne, kje bo

spet dosegel gostejše zračne plasti. Strokovnjaki so izračunali, da bo spričo velike hitrosti zgorel, ko bo dosegel goste zračne sloje v veliki višini.

Washington, 5. okt. (UP). — Ameriški radijski družbi se je sinoči posrečilo prestražiti signale, ki jih oddaja prvi umetni satelit, ki so ga večeraj izstrelili v Sovjetski zvezi. Ameriška radijska družba NBC je sinoči prekinila svoj program in oddajala pozivni znak s satelita. Ameriško obrambno ministrstvo je objavilo, da je mornariški laboratorij za znanstvene raziskave registriral trikratni prehod umetnega satelita čez Ameriko. Prvikrat so zasledili satelit blizu Washingtona, drugih in tretjih pa nekoliko bolj proti Zahodu. Vodja ameriške

opazovalne skupine v državi Ohio je davi novinarjem izjavil, da je zgodaj jutraj z astronomskim teleskopom videl satelit. »Reuter« je objavil, da je umetni satelit potreboval za pot okrog zemlje 95 minut.

Vest o izstrelitvi prvega umetnega satelita je zbudila v Washingtonu veliko senzacijo, ker niso pričakovali tako naglega uresničenja načrta, s katerim so se sovjetski strokovnjaki ukvarjali že dve leti. V ameriških znanstvenih krogih, ki se zdaj pripravljajo na izstrelitev serije umetnih satelitov v okviru mednarodnega geofizikalnega leta, je bilo presenečenje spričo te vesti nekoliko manjše, ker so sovjetski znanstveniki na mednarodni geofizikalni konferenci v Washingtonu že napovedali, da bodo izstrelili umetni satelit. Ob tej priložnosti so povedali nekaj podrobnosti o uspehih, doseženih v Sovjetski zvezi na tem področju.

Ameriški znanstveni krogi, ki že od lani pripravljajo uresničenje načrta »Vanguard« (načrt o izstrelitvi serije umetnih satelitov,

opremljenih z radijskimi oddajniki ter instrumenti za proučevanje kozmičnih žarkov in stratosfere), si prizadevajo, da bi priklili razočaranje, ki pa bi bilo naravno, če upoštevamo, da so ameriški znanstveniki prvi sprožili misel o takšnem poskusu. Zavedajo se, da so jih sovjetski strokovnjaki prehiteli, čakajo na podrobne vesti o sovjetskem poskusu in presojajo ta svojih uspeh, o katerem je poročal TASS, iz vidika znanstvenega sodelovanja med vsemi deželami sveta na področju umetnih satelitov.

Razen tega v Washingtonu poudarjajo, da so sovjetski znanstveniki privolili v zahtevo ameriškega odbora za geofizikalno leto, naj bi sprejemali valovne dolžine na svojih aparatih za proučevanje stratosfere. Ameriški znanstveniki sinoči niso prikrivali občudovanja spričo uspeha sovjetskih kolegov. Predsednik ameriške sekcije za mednarodno geofizikalno leto dr. Kaplan je bil presenečen spričo velikosti sovjetskega satelita.

(Nadaljevanje na 3. strani)

VREMENSKA NAPOVED

za nedeljo, 6. oktobra 1957
Pretežno jasno, zjutraj po kotlinah kratkotrajna megla in slana. Jutranje temperature med -3 in +1, v Primorju 3 najvišje dnevne temperature med 13 in 17 stopinj C.

ZMEROM HITREJE

Velike želje, imeti avto ali moped — Čeprav čaka v skladiščih precej avtomobilov in motornih koles, vendar imajo kupci še zmerom ovinkasto pot do izpolnitve svojih želja

Iz Madžarske smo uvozili motorna kolesa »Panonia«. Zdaj so še v zabojih, v kratkem pa bodo na avkejši v Beogradu prodana trgovini

primerjavi z uporabo avtomobilov okraja za eno tretjino nižji ne glede na to, da odpade v tem primeru tudi izdelek za službenega soferja. Podobno ureditev pripravljajo zdaj tudi nekatera velika podjetja. Zanimiv je primer rudnika Velenje, ki je naročil pri tovarni »Tomoš« v Koprju 500 mopedov za svoje delavce in uslužbence, ki jim bo z jamstvom olajšal nakup vozil.

v Sloveniji registriranih 500, ker so jih mnogi kupili v drugih republikah. Razen 2000 teh avtomobilov za široko potrošnjo bo tovarna do konca leta izdelala še 400 enakih avtomobilov za podjetja, urade in ustanove, ki pa so nekoliko dražji.

Po Fiatovi licenci izdeluje tovarna v Kragujevcu tudi večji tip avtomobila 1400 BJ, lahke 1,5-tonske tovorne avtomobile in terenska vozila. Vsa ta vozila so opremljena z unificiranim motorjem, ki ga izdelujemo že doma v podjetju »21. maj« v Knjezevcu pri Rakovici. Pred kratkim se je pojavil na trgu še nov proizvajalec Fiatovih vozil — podjetje »Prva petoletka« v Trsteniku, ki je začelo izdelovati vozila »Fiat 1100 Industriale«: kamionet, zaprti furgon in kombinirano potniško tovorno vozilo z nosilnostjo 900 kg. Za prihodnje leto je po programu Združenja industrije motornih vozil predvideno povečanje proizvodnje potniških avtomobilov na 4000 vozil.

Se v večji meri nameravajo prihodnje leto povečati domačo proizvodnjo motociklov in mopedov. Naše tovarne (Tomoš, TMZ in »Tito« Vogošče) naj bi izdelale 24.000 motornih koles, predvsem mopedov, k temu pa bo pristihi še predviden uvoz motorjev iz inozemstva.

KAM S STARIMI VOZILI?

V državah z razvito motorizacijo je kupčija s starimi motornimi vozili zelo razvita. Marsikdo, ki si privrkat omisli lastno vozilo, se zadovolji z rabljenim starim avtomobilom ali motorjem, ki ga lahko poceni kupi. Tudi naša podjetja imajo precej starih potniških avtomobilov, ki pa se jih ne morejo iznebiti, ker ne najdejo kupca. Ti avtomobili rjave v garažah ali pa propadajo na prostem. Druga podjetja jih ne kupujejo, ker lahko zdaj kupijo nova vozila, prodaja privatnikom pa je onemogočena z visoko takso. Pred leti, ko je bilo težavno dobiti nov avtomobil, je bila, da se prepreči spekulacija s takimi vozili, uvedena taksa 400% na prodajno ceno, če kupi privatnik vozilo iz državnega sektorja, kar velja celo pri nakupu mehaničnih delov vozil pri »Odpadu«. Glede na spremenjene razmere na trgu pa bi kazalo te predpise čimprej revidirati. F. S.

Tomošovi mopedi čakajo le še, da jih prevzamejo kupci, ki so se prijavili že pred mesec

Naš trg je nepreračunljiv. Ko smo se te dni mudili pri podjetju »Slovenija-avto«, nas je pri razgovoru onovni prekinil telefon. Odgovor pa se je glasil: »Za Tomosove mopede lahko sprejemamo naročila le z dobavo po prejem januarja.« Torej najmanj tri mesece moraš čakati, da prideš na vrsto, in to tik pred zimo. Pri podjetju »Volan«, ki ima zastopstvo motorjev NSU domače proizvodnje iz podjetja »Tito«, Vogošče, imajo samo za skuterje »NSU Primax okrog 600 prijavljenih kupcev, ki čakajo, da bi vsaj prihodnje leto prišli na vrsto. Danes vidimo skoraj za vsakim vogalom moped ali vespo, vse pa kaže, da jih je še premalo. Spomladi so se radovedneži še ustavljali na cesti, če je kje parkirani mali avtomobil »Zastava 600«, zdaj pa jih je v vsej Sloveniji registriranih že nad 500.

V LASTNEM VOZILU NA SLUŽBENO POTOVANJE

Ko so prišli spomladi na trg prvi avtomobili »Zastava 600« za široko potrošnjo, so ljudski odbori prikazali veliko pripravljenost, olajšati n. pr. zdravnikom ali veterinarjem nabavo takega avtomobila s tem, da so jim pri najemanju bančnega posojila dali jamstvo, tako da kupcu ni bilo treba iskati porokov, ki jih je težavno dobiti. Medtem so tudi v podjetjih, uradih in ustanovah računski pokazali, da bi dosegli precejšnje znižanje stroškov za službena potovanja z avtomobili po terenu, če bi se uslužbenci, ki imajo mnogo terenskega dela, vozili z lastnimi vozili na lastne stroške in bi jim ustanova povrnila stroške od kilometra poti po potnih nalogih. Okraj Ljubljana se je prvi lotil tega vprašanja. Po pravilniku, ki ga je pred odbor, omogoča zdaj okraj svojim uslužbencem, ki opravljajo delo pretežno na terenu, nabavo lastnega motornega vozila s tem,

da takemu uslužbencu da potrebno garancijsko izjavo za najete posojila, potem pa mu plača vsak kilometer službene poti z avtomobilom po 30 din (za sopotnika-uslužbenca še po 2 din), za vsak kilometer poti z motociklom po 18 dinarjev in z mopedom po 12 dinarjev. Seveda mora uslužbenec v takem primeru nositi vse stroške in vozilo sam vzdrževati. Izračunali so, da bodo stroški v

Tistim, ki sanjajo o avtomobilu »Zastava 600«, se sanje lahko takoj uresničijo. V skladišču podjetja Slovenija-avto jih je še dovolj na razpolago

»Teden preskrbe Beograda«

Na sejem so pripeljali kakih 400 vagonov blaga

Danes dopoldne se je v Beogradu začel »Teden preskrbe Beograda«. Sedem dni bodo lahko Beograščani kupovali na sejmu od 80 prijavljenih proizvajalcev cenejše industrijske izdelke in domoljubne izdelke in dohodli sami proizvajalci v neposredni prodaji. Na sejmu so pripeljali kakih 400 vagonov blaga. To količino pa bodo znatno presežili, ker bodo dovažali živila, ki se hitro pokvarijo, v količinah, zadostnih za dnevno prodajo.

»Teden preskrbe« bo omogočil sodelovanje tudi tistim proizvajalcem in pridelovalcem, ki bodo na to, da se niso že prej prijavili kot razstavljavci. Zaradi nedostopnega vremena prvi dan v »Teden preskrbe« morda ne bo prišlo. Glavni cilj »Tedna preskrbe«, ki so ga organizirali na pobudo OLO Beograda, je omogočiti Beograščanom, da kupijo po nižjih cenah vse, kar potrebujejo za zimo. Nakup večje količine živil in industrijskih potrebščin bo omogočen večjim podjetnikom, ki bodo predali svojo stvarno posamezni potrošniki. Različni na podlagi dogovorov za nakupni nakup potrebščin enake kakovosti, kakor bodo razstavljene.

Potrošniki bodo lahko dobili na sejmu z jamstvom enega poročila in potrdilom o višini mesečnih dohodkov kredit v znesku polovi-

ce petmesečnih prejemkov. Kdor bo kupil nad 30 kg živil, mu jih bodo s kamioni pripeljali na dom.

Po sledovih tuzlanske soli BOGASTVO IN POSLEDICE

V 24 urah blizu 4000 kubičnih metrov slane vode

Tuzla, oktobra »Ko sem bil še fant, ali bolje rečeno otrok, sem se od tod s sanmi vozil do cerkve« — mi pripoveduje star prebivalec Tuzle, že priletan mož. Del mesta, o katerem je bilo govora, je zdaj docela spremenil svoje lice. Cerkev, do katere se je vozil s sanmi, ne stoji več v dolini, marveč na griču, tako da se lahko otroci vozijo od nje po pobočju. Prvazprav je nastala med gridem in cerkvijo globel. V tem delu mesta, v tako imenovani Srpski Varoši, je mnogo takšnih strmih. To je ogroženo del mesta, zaradi katerega je Tuzla svoj čas postala predmet pogovorov širom po deželi. Tu se je namreč začela zemlja pred dobrim letom usedati. Ljudje so morali mnogo hiš zapustiti, ogrožena sta komunalna služba in njeno poslovanje. Sodeč po vsem je najbolj pereče vprašanje, kako zagotoviti stanovanja ljudem, ki so morali zapustiti svoje hiše v ogroženem delu mesta.

SRECA V NESRECI

Takšen položaj so skušali nekateri mesečni opredeliti optimistično. »Sreča v nesreči«, so trdili dostikrat. Morda res niso bili daleč od resnice, kajti ogroženo pod-

ročje krije v sebi pravo bogastvo: sol, po kateri je tudi mesto dobilo ime (tuz pomeni v turščini sol). Za sol na tem področju so vedeli že v rimskih časih. Kopati pa so jo začeli prvazprav šele po avstrijski okupaciji. Najprej so kopali sol v Gornji Tuzli, kjer so bila ležišča zelo bogata. Potem so jo začeli iskati tudi na področju mesta Tuzle. Niso pa je še kopali na industrijski način. Na ta način so jo začeli kopati šele pozneje, ko so odprli soline v Siminem Hanu.

SLANA VODA — TRGOVINA BEGOV

Starejši ljudje se še spominjajo časov, ko so tuzlanski begi trgovali s slano vodo ki so jo črpali na zelo primitivni način. Prebivalcem so jo prodajali na škafe. Ljudje so slano vodo kuhali in pridobivali iz nje kuhinjsko sol. Teh časov se spominjajo samo nekateri starejši prebivalci Tuzle. Takrat je bilo sredi Tuzle veliko močvirje, po katerem so se valjali begovski bivoli. Pozneje so močvirje izsušili, rekla, ki je izvirala nekje pod hribom Gradine, je poniknila. Bržčas teče še zdaj pod zemljo in izpira slane sloje pod ogroženim delom mesta.

Zadnje čase so čedalje pogosteje mislili na večje izkoriščanje slane vode. Zemljo so na mnogih krajih navrtali in uspehi so bili zadovoljivi. Voda je zelo dobra in v zemlji je je mnogo. Soline v Siminem Hanu niso mogle porabiti vse vode. Solina Kreka je prevzela večji del izkoriščanja, kot interesant pa se pojavlja tudi tovarna sode v Lukavcu. Tja so napeljali cevi, po katerih teče slana voda. Solina Kreka predela na dan kakih 1500 kubikov te vode. tovarna sode pa je porabi do 2000 kubikov. Zdaj pridobe iz kubika vode 33 kg soli.

SKRIVNOSTI IN ZANIMIVOSTI

Svoj čas, ko je bilo usedanje zemlje v Tuzli zlasti pereče, so ljudje govorili, da so pod zemljo širna slana jezera. Pozneje pa se je pokazalo, da to ne drži. Vrtnja kažejo, da slanih jezer pod zemljo ni. Naprotno, strokovnjaki menijo, da gre za čvrste plasti soli, ki jih izpira sladka voda. Zemlja pa se useda zato, ker voda razjeda te plasti, da nastanejo v njih globeli. Na tem področju se tudi pripravljajo na rudarsko izkoriščanje kamene soli. To izkoriščanje je težavnejše, zato pa bolj ekonomično.

Sprehod od trgovine do trgovine KONFEKCIJA

Ker je izdelava oblačil obrtniškega značaja, so ti izdelki dragi, ne pa poceni, kar pričakujemo od konfekcije

Dosti prej kot pri nas se je prodaja izgotovljenih oblačil uveljavila v drugih državah. Obe prednosti konfekcije: kupljeno je izgotovljeno oblačilo brez čakanja in pomerjanja, in nizka cena, sta dali svoj pomemben prispevek k dvigu življenjske ravni.

LE POCANI IN PREDVIDNO SMO POSNEMALI ZGLED

Ni še dolgo, kar smo po raznih konferencah tekstilnih podjetij in predvsem naših trgovskih obratov slišali precej besed na škodo konfekcije: da se naš ljudje ne vncmajo zanjo, da je lepše in boljše oblačilo, ki ga izdelajo po meri krojač in šivalja, itd. Za popolnoma standardne, slabe in neokusne izdelke bi tak prigovor kar veljal in našim ljudem moramo dati prav, da so z odklanjanjem nakupa takih izdelkov izpričali svoj okus.

Vse drugače pa so našli pot do kupcev boljše in lepše izdelke. Skopemu številu modelov dežnih plaščev pred leti so se pridruževali novi in raznovrstni modeli. Po gneči pred oblačilniki v trgovinah, po hitri prodaji in pisani podobni ljudi, oblačilnih v take plašče po cestah, lahko presodimo, da tudi naš človek ve in zna upoštevati koristi, ki jih nudi lepa konfekcija. To je bil

PRVI MOCAN DEMANTI

trditvam zagovornikov izključno po meri izdelanih oblačil. V pohvalo našim trgovinam moramo reči, da se niso ustavile pri prvem koraku. V Ljubljani lahko vidimo vedno več izložb, v katerih so razstavljena različna oblačila. Zlasti ženska in otroška konfekcija se že ponaša z raznovrstnimi, lepimi izdelki, okusnih krojev in barv.

PRI VSEM PA SE VEDNO ZELO POMEMBA »TODA«

Toda cene! Razni dežni plaščji so razmeroma poceni, največkrat cenejši, kot če bi dali blago v roke in na račun krojača. Tudi posamezni kosi otroškega perila niso pretirano dragi — vendar bi lahko rekli, da po ceni in praktičnosti prednjači trikotaža pred izdelki iz metrskega blaga.

Izjema bi bile morda otroške in moške pidžame, ki so okusno izdelane in razmeroma poceni. Za nekatera oblačila pa je cena previsoka. Pogledimo nekoliko po možbah in trgovskih policah.

glejmo nekoliko po možbah in trgovskih policah.

BILO BI CENEJE, ČE BI KUPILI BLAGO IN GA DALI SIVILJI

Gledamo praktične ženske bluze iz pralnega blaga. Vzorec in krojji so okusni, cene pa ne. Bluza stane 1910 dinarjev. Meter takega blaga je po 380 do 400 din. Največ so ga lahko porabili za bluzo 2 metra, torej za 800 din. Kaj je torej razen dela in drobnega pribora vključeno še v preostal previsok znesek?

Ne moremo reči, da take bluze in podobni izdelki, športna in promena kralja s podobno kalkulacijo in previsoko ceno ne gredo v promet. Človek se na pragu sezone znajde v stiski in poseže po že izgotovljenem oblačilu. Toda marsikatera nakupovalka po naknadnem preračunavanju zavrne misel po ponovnem takem neugodnem nakupu.

V trgovinah za otroške potrebščine je podobno. Ze imamo stvari, ki smo jih včasih zaman iskali, že nas v stiski rešujejo posamezna izgotovljena oblačila, v cenji pa nam konfekcija ne nudi ugodnosti: deklislo kralice in životek brez rokovav iz tankega cenega blaga stane 1760 dinarjev. Samo kralice iz nekoliko debelejšega bombažastega blaga, 1 meter dvojne širine po 1325 din stane okrog 2000 din. Spet je izdelava predrago zaračunana.

Igralne dolge hlačke iz žameta, meter po 910 din, za tri do štiri letnega fantička, stanejo kar 1870 din, čeprav porabijo največ 1,26 m blaga, torej je za 1082 din. Razmeroma dragi so tudi vetrni jopiči za 10 do 11 letne otroke. Brez tople podloge stanejo v eni naših trgovin okrog 4700 din.

Se mnogo primerov bi lahko navedli, kjer cena ne ustreza namenu konfekcije. Zakaj je tako?

NAMESTO IZDELAVE NA VELIKO — SIVAJO NA OBRTNISKI NAČIN Ljudje, ki poznajo skrivnost cen, vedo povedati: cemenja je tista konfekcija, pri kateri izdelujejo oblačila na veliko, s pomočjo strojev in z delom, razdeljenim v razne faze. Izdelke, ki smo jih našli kot predrage, pa izdelujejo pri nas povečini na obrtniški način, od kosa do kosa. V takem primeru je to konfekcija seveda samo za potrošnika, ki kupi že izgotovljeno oblačilo, ne pa za prodajalca, ki ne more doseči osnovne prednosti konfekcije: ceno prodaje. Potrošnik je tako dvakrat prikrajšan. Ker kupuje že izgotovljeno oblačilo, ne more uveljaviti svojega lastnega okusa — cenenosti, ki bi mu to prikrajšanje nadoknadila, pa ni deležen.

BO MOČ USTREČI RAZUMLJIVIM ZELJAM KUPCEV?

Te želje bi uresničili v konfekcijskih obratih, kjer bi posamezna oblačila izdelovali na veliko, na tekočem traku. Delovno silo za take obrate lahke industrije, ki ne traja vsesplošnih šiviljskih kvalifikacij, prav gotovo imamo. Obratov — razen za stereotipne izdelke hubertusov, sraje in raznega perila — pa še ne. Nedvomno pa bi stroji in obrati, ki bi pomenili korak iz obrtniškega v konfekcijsko industrijo, zelo hitro prinesli gospodarsko korist in upravičili razvoj lahke industrije v tej smeri.

M. N.

Ljudsko revijo Prešernove

družbe **ORZORNIK**

dobite v vseh knjigarnah, kioskih, trafikah

R. B.

Z ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA V LITOSTROJU

Kdo naj predlaga premije?

Ljubljana, 5. oktobra. — Včeraj zvečer so se člani delavskega sveta Titovih zavodov Litostroj zbrali na četrtem rednem zasedanju. Najprej so pregledali nadurno delo v posameznih obratih; število nadur je dostiglo že zelo visoko število: v drugem letošnjem četrtletju so jih delavci opravili 90.000, uslužbenci pa 26.000.

Razmerje delovnih ur in delovnih nadur v Litostroju je kakor 60:40. Kaj je res potrebno toliko nadurnega dela? Odgovora na to vprašanje pa na včerajšnjem zasedanju še ni bilo mogoče dati. Člani delavskega sveta so sklenili, da bodo nadurno delo, oziroma vzroke, ki ga narekujejo, še nadalje analizirali in vestno statistično spremljali.

Poglavitna na včerajšnjem zasedanju pa je bila razprava o premijskih pravilnikih. V pravilniku, ki naj bi bil zlasti bolj stimulativen kot do sedaj, naj bo jasno nakazan smoter: dvig produktivnosti!

ZA PREMIJE LE 20% CELOTNEGA DOBICKA

Razprava o premijskem sistemu je bila zelo burna. Mnenja so bila deljena v dve skupini:

● Nekateri člani delavskega sveta so menili, da nikakor ne bi smel opravljati vsega dela v zvezi z izračunavanjem postavk v premijskem pravilniku en sam človek — referent za delovne odnose — kot je bilo do sedaj; to naj bi bilo delo posebne komisije, v kateri bi bila tudi po 1–2 člana vsakega tovarniškega obratnega sveta. To mnenje so podkrepili s tem, da sedaj veljavni plan baje ni bil napravljen na enakih osnovi za vse obrate oziroma delovna mesta. Takoj nato in s tem v zvezi pa so postavili tudi vprašanje zaupnice (pravzaprav nezaupnice) referentu za delovne odnose.

● Drugi pa so menili, da referent za delovne odnose pravzaprav ničesar ne odloča, ampak samo dela po navodilih in pooblastilih delavskega sveta in upravnega odbora; vse njegove ugotovitve pa gre do kasneje še temeljito skozi sito razprave pri obratnih delavskih svetih. Prav zato bi bila le izguba časa za to delo postavljati posebno komisijo.

Pri glasovanju je močno prevladovalo drugo mnenje. Hkrati pa so udeleženci včerajšnjega zasedanja sklenili, da bodo razpravo o tovarniškem premijskem sistemu nadaljevali med delavci in da bo delavski svet še nadalje sprejemal vse konstruktivne predloge za izboljšanje sistema. S. P.

mali intervju

Želje in stvarnost

Priloge za volitve v občinske ljudske odbore, ki so pred dobrim mesecem dni stopile v ospredje dela občinskih ljudskih odborov, počasi prehajajo v zaključno fazo. Skoraj povsod so že zaključeni zbori volivcev in zdaj posamezni ljudski odbori že lahko

15 odborniških mest zbora proizvajalcev pa 29 kandidatov. Sicer pa moram povedati, da je bila udeležba na zborih volivcev pri nas v povprečju kar dobra (28 % vpisanih volivcev), bila pa bi lahko precej boljša, če nekatere osnovne politične organizacije priprav na volitve ne bi jemale zlahka in neresno. Prav zaradi tega smo morali ponoviti tri zbere volivcev.

Odmevi z zborov volivcev? Težke in dokaj kočljive naloge nas še čakajo. Letos smo končali z malimi investicijami, v novem letu pa bomo morali poskrbeti predvsem za nov vodovod. Hkrati z obnovo savskega mostu pričakujemo tudi podaljšek trolejbusne proge do Črnuč. Potem pa šole, mlečne kuhinje in še in še...

● V drugi volilni enoti v Črnučah kandidira letos med drugimi kandidati tudi Jože Bedenk iz Črnuč št. 40. Domačini ga poznajo kot resnega in preudarnega človeka in so njegovo kandidaturo pozdravili z veseljem. Ko pa smo kandidata poiskali na njegovem domu in ga vprašali, za kaj vse bi se v imenu svojih volivcev potegoval v novem odboru, če bi bil izvoljen, nam je odgovoril: »Predvsem kmetijstvo. Naši ljudje postajajo nezaupljivi, saj jih odkupna mreža vedno znova pušča na cedilu. Tudi sicer bi se morali preusmeriti, predvsem na tistih nekaj gospodarskih panog, ki bi bile v naši občini najbolj rentabilne: sadjarstvo, živinoreja in morda še kaj. Tako pa, saj ni da bi govoril...« M. G.

Jože Bedenk

začenjajo s tehničnim delom priprav na volitve.

● Med našim obiskom v Črnučah pa nam je pred dnevi občinski tajnik Ivan Levstek med drugim povedal tudi tole: »Pri nas kandidira za vsako odborniško mesto po več kandidatih. Tako imamo za 19 odbornikov občinskega zbora še enkrat veliko kandidatov, za

Privatniki največkrat dolgujejo...

Podružnica Zavoda za socialno zavarovanje na Vrhniki je praznovala 3. obletnico poslovanja. Na polletnem zasedanju skupščine so se pogovorili o delu v tem letu, predvsem v I. polletju. Število zavarovancev vedno raste. Glavni viri dohodkov je na udeležbi od zbranih prispevkov. S socialističnim sektorjem nimajo težav, pač pa s privatniki, ki neredno plačujejo prispevke. Ugotovili so, da so bolezenski dnevi letos precej porasli. Z zdravstvenim domom so se pogodili o posiljenem plačevanju zdravstvenih uslug. Uspešno tega načina plačevanja so se že pokazali ne samo v denarju, ampak tudi v preventivni službi. Zdravniki po obiskih v tovarnah spoznajo svoje paciente, njihova delovna mesta, in tako odpravljajo razne nedostatke tehnične zaščite dela. Sklenili so, da higieniko tehnično zaščito prevzame OJLO. Hkrati so priporočili, naj bi splošni zdravniki predpisovali očala zavarovancem.

Vsak začetek je težak

Tone N. je simpatičen možakar, domobranec, radolovca vasi na Dolenjskem. Minuli teden se je s svojo vprego pripeljal v Ljubljano in v ponedeljek začel voziti savski pesek s Tomačevega na gradilišča v Savski koloniji. Pravi, da je vsak začetek težak in res...

V setreku ob osmih jutraj na nabrežju Save pri Tomačevem. Trije vozniki-domačini so s svojimi vpregami prebrdeli Savo in na otoku sredi struge že nakladajo pesek na vozove. Zaradi visoke vode pa se je Tone, novinec sprva nekaj obotavljal, potem pa tudi sam prebrdel in začel nakladati.

Vozovi so naloženi, vsak s poldrugim kubikom peska. Prvi je kar brž šel strugo, na varnem. Drugi zapelje v naraslo vodo Tone. Do srede se nekako gre, potem pa tudi kričanje in udarci z bicem ne pomagajo več. Tovor je pretežak in kalna voda prehudo spodna konje. Vendar, strah pred vodo je močnejši. Z zadnjim močnim se skoraj sto metrov pod bremenom konji vendarle privlečejo do brega, kjer sta jih Kamnarjev s Tomačevega in voznik Tone odpela. Voz so kasneje s avtomobilom potegnili na suho. Voznika pa, ki sta še ostala na otoku, sta morala čakati do petih popoldne, da je Sava toliko upadla, da sta je lahko prebrdeli.

In še epilog. Čeprav so povsod ob Savi nameštene table z opozorili, da lahko Sava vsak čas tudi za meter ali več naraste, pa so ljudje vseeno še premojo previdni. Pred meseci sta se med igro na savskem obrežju v iznada narasli vodi utopila dva otroka. Pred kratkim so na Tomačevem posredovali gasilci in s čolni prepeljali na suho voznike, ki jih je »plima« presenetila na otoku. Tudi tokrat, prav takrat ko se odprli zatvornice HC Medvoše, bi se lahko pripetilo najhuje.

Pa naš voznik, Tone? Preobletel se je in popoldne spet vozil. Vendar pa pravi, da ob visoki vodi Save ne bo več brešel. In

Ljudje v enolično in včasih dolgočasno delo seljacev peska je zadnji dogodek spet vnesel nekaj več živahnosti. Se zdaj marsikdo Tonea nagajivo povpraša: »Se boš danes spet kopal?« mg

Dogodki in podobe

11 nadstropij ob petih popoldne

NEBOTICNIKI RASTEJO V NEBOTICNIKU

»Tu menda ne pulijo več zob,« si oddahnemo v nadstropju višje, kjer nas objame spokojna tišina. Napis nad bližnjimi vrati »PROJEKTIVNI BIRO« potrdi našo domnevo in takoj spet polni samozavesti pogumno pritismo na kljuko. Vstopimo v prostrano sobo, kjer za množico prostranih miz slone zamišljene postave med načrti in projekti.

Motimo? Ne, niti zmenijo se ne za nas, Mirno drse z ravnil in trikotniki po belem papirju in vlečejo črte, črto za črto...

Cez nekaj let bodo te črte že mogoče kipele proti nebu in delale družbo prvemu ljub-

Kot stožer se dviga nad morjem pisanih streh ljubljanskega nebotičnika. Vrste svetlečih oken zro kot neštete oči na vse štiri strani mesta.

Na polževo zavrtih stopnicah se kot v vrtincu odvijajo življenje gor in dol, iz dneva v noč, iz noči v dan...

Ko mesto spokojno počiva, se v zadnjem nadstropju nebotičnika življenje šele začne. Ljudje, ki jim je dan prekratek, iščejo zabave v taktu divjega jazza, v kozarcu viskija, v...

NADSTROPJE BOLECIN

V marmornati avli nas z gladke stene nemo pozdravlja petero kamnitih mož.

»Lift-boy« nas prijazno povabi v svojo leteko skrinjico, toda povabilo odbijemo. Tokrat bomo z lastnim pogonom porimali po zavitem stopnišču iz nadstropja v nadstropje.

Na stopnicah srečujemo ljudi z nakremženimi obrazi, zavritimi v rute ali skritimi v dlaneh. Od kje ta parada spačenih obrazov?

V drugem nadstropju nam napis na steklenih vratih »ZOBNA AMBULANTA« pove vse. Stisne nas pri srcu — oziroma pri zobeh — ko vstopimo v nabito čakalnico, kjer uboge »žrtve« čakajo na »električni stol«.

Galerija oteklih lic in preplašenih obrazov.

Drugo nadstropje ljubljanskega nebotičnika je strah meščanov, trepetečo pred njim, pa vendar je vedno polno.

Baje so tu izpuli že toliko zob, da bi lahko iz njih postavili še en nebotičnik.

Poškilimo še v ordinacijo, kjer zagledamo med belo oblečeno zasedbo »žrtve« z odprtimi usti. Ubožec!

»Odpri usta!« nam podzavestno že iz navade ukaže zdravnik. Brri, to pa ne. Znajdemo se na stopnišču, ne da bi vedeli kako.

Namesto knjigovodij — stroji!

Ze nekaj let je čutiti v naših podjetjih (predvsem v obrtnih obratih) veliko pomanjkanje uslužbencev za knjigovodstvo. Ta dela opravljajo »honorarci«, ki so poleg tega večinoma še redno zaposleni. Njihova slaba strokovna izobrazba in naporu prekomernega dela jim preprečujejo, da bi v redu in kvalitetno opravljali svoje delo.

Tako se je n. pr. dogajalo, da so zaradi malomarnega računovodstva nekatera podjetja delala z izgubo, dogodilo se je celo, da je upravnik nekoga podjetja zaradi tega ostal osem mesecev brez plače.

Zavod za organizacijo poslovanja gospodarskih organizacij, ki je mlada institucija, saj jo je OLO ustanovil šele januarja letos, bo po vsej verjetnosti to krizo omilil. Po naročilu podjetij bo namreč opravljal računovodske posle, razna knjigovodska knjiženja, dajal pa bo gospodarskim or-

ljanskemu nebotičniku, ki sedaj v svoji notranjosti snuje nove bratce.

»Pravkar končujemo načrte za nove nebotičnike,« nam vljudno razloži pravilovarski sarka, ko zremo v labirint križulj in črt.

»Res, za nebotičnike?« se zadovoljno nasmehje Zlatko. Ne vem, ali misli na novo stanovanje ali na nove reportaže. Brž zapustimo »porodnišnico« nebotičnikov, da ne skalimo delovnega vzdušja in se spet odpravimo po polžastih stopnicah.

Na stopnišču ne srečujemo več žive duše. Žrtve poklica — še, dvigala pa švigajo gor in dol...

»MIKROSKOPSKO« PODJETJE

V petem nadstropju se prično stanovanja. Spomnimo se na predsednika hišnega sveta. Ta nam bo vedel povedati kaj več. V naslednjem nadstropju naletimo na hodnik na nekakšno ohišje, provizorično postavljeno iz lesenosti sten. »PISARNA HIŠNEGA SVETA NEBOTICNIK«.

»Naš hišni svet res potrebuje pisarno, sicer smo pa kar podjetje v malem,« nam nasmehljivo pripoveduje predsednik hišnega sveta tovariš Bojce. »Zaposlenih imamo tri hišni-

Najnovije v športu

ATLETSKI DVOBOJ BALKAN

SKANDINAVIJA
Po drugem dnevu atletskega tekmovanja med reprezentancama Skandinavije in Balkana vodijo tekmovalci Skandinavije s 154:112 točkami. Med rezultati je treba omeniti kam. Med rezultati je treba omeniti kam. Med rezultati je treba omeniti kam.

ZVEZNA KOSARKARSKA LIGA

Olimpija — Zejeznicar (Karlovac) 116:53 (51:28)
Crvena zvezda — Sloboda (Tuzla) 64:30 (32:28)
SLOVENSKO PRVENSTVO
Postojna — Triglav 69:65 (27:31)
SAHOVSKI DVOBOJ MADZARSKA — JUGOSLAVIJA 43:43 (0)

ke, tri čistilke, dva mojstra, ključavničarskega in električarskega, pa še dva kurjača, saj imamo v 58 stanovanjih kar 157 prebivalcev, razen njih pa domuje v naši zgradbi še 21 podjetij in ustanov.

Težav imamo dosti, pač vzporedno z velikostjo stavbe. Lani smo prvič, odkar obstaja nebotičnik, temeljito popravili,

kar nas je stalo preko 3 in pol milijona dinarjev. Razen tega pa odvajamo še velike vsote v sklad za stanovanja. Letos smo dali že nič manj kot 5 milijonov.

Poslovimo se od prijaznega predsednika in nadaljujemo z našo težavno turo... Iz nadstropja v nadstropje, stanovanja, stanovanja...

S tresočimi koleni pridhamo v kavarno. Imam občutek, kot bi po naporih gorski turi prispel v planinsko postojanko.

V kavarni ni pravzaprav nič novega. V starem inventarju stara zasedba nastakarjev in gostov. Nas pa vleče naprej, še višje.

NA STREHI — TV

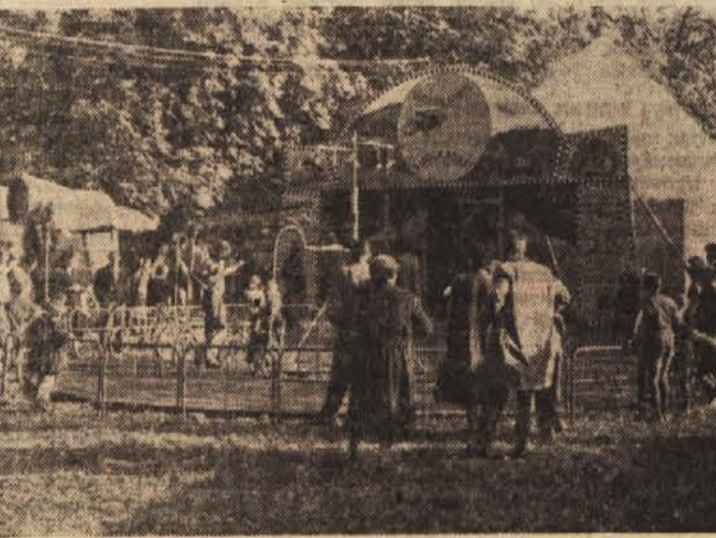
Takorekro na strehi nebotičnika odkrijemo laboratorij za televizijo Inštituta za elektrotehniko. V majhnem prostoru se med relednimi podstavki dretnajo dolge mize, na katerih stojijo med tuljavami, žico in podobno ropotijo vrste televizijskih naprav. Nekaj tehniškari so suče okrog njih in jim šari po »drobovju«.

Pri nas izdelujemo le industrijske TV naprave,« nam prijazno pove tovariš Stojan Flajs. »Pravkar dokončujemo kamero za ginekološko kliniko, s katero bodo lahko študentom po TV sprejemniku prenašali operacije.«

Našo pozornost je pritegnil velik TV sprejemnik, na katerem se je pravkar pričela oddaja italijanske postaje RAI. Kar težko se poslovimo od prijaznih tehnikov.

Spet smo v kavarni. Tokrat z veseljem sprejememo vabilo vljudnega »lift-boy« in že drsimo v globino.

Potem smo na cesti. Nad mesto lega mrak. Na vrhu nebotičnika zažare svetlobni napis DANCING BAR. In ko bo mesto že spokojno pošivalo, pa se bo v zadnjem nadstropju nebotičnika življenje spet pričelo... T. FORNEZZI

Zabavišče Tivoli, ki je zadnji čas z nekaj razmajanimi šupami in osamljenim vrtljakom nudilo kaj klavrno sliko, bo le dobilo podobo, ki je vredna zabavišča. Pred tremi dnevi je pričel postavljati svoje objekte zabavni Luna-park iz Rima, ki je prišel z dvoletnega gostovanja iz Turčije in Grčije. Italijanskemu zabavišču pa se je pridružil še Luna-park »Kammerhofer« iz Avstrije. Zabavišče bo imelo nekaj zelo zabavnih in zanimivih objektov: avtodrom, krogljo smrti, tobogan itd. Luna-park bo gostoval v Ljubljani en mesec.

Oh, ta gripa

Te dni se širijo najbolj črne in oznemirljive vesti: »Sole zapirajol Zaradi gripel« Tako pravijo tisti, ki so »najbolje« poučeni. Vendar, na mizi ni nobena juha tako vroča, kakor na štedilniku.

Na tajništvo za šolstvo OLO Ljubljana so nam zatrtili, da so ose te novice skoraj povsem neosnovane. Resnične so le o toliko, da ravnatelj ali upravitelj šol lahko po lastnem preudarku odobrijo izredni nekajdnevni »dopust« tistim razredom, kjer zaradi bolezni manjka osaj polovica učencev. Obrnili smo se še na ravnateljstva in upraviteljstva oseh ljubljanskih gimnazij ter osnovnih in strokovnih šol. Odgovorili so nam, da med višješolci gripa najbolj razsaja, manj med nižješolci, najmanj pa med osnovnošolskim drobižem. Sicer pa smo izbrali nekaj zanimivih in značilnih odgovorov.

Železniška industrijska šola:

»V ponedeljek smo imeli dva bolnika, v torek 20, v sredo pa že 38. Učence smo poslali domov, z rednim poukom pa bomo začeli spet v ponedeljek.«

II. gimnazija Rakovnik: »Pouk je normalen. Nekaj bolnikov sicer imamo. Toda našo šolo pač obiskujejo največ učenci s podedelja, ki pa so proti boleznim že po naravi bolj odporni.«

Osnovna šola Vrtača: »Bolnikov vsak dan več. Pouk še normalen.«

Klasična gimnazija: »Zaradi gripe smo prekinili s poukom za nekaj dni o sedmih razredih. Izostanki so precej številni.«

Osnovna šola Moste: »Da bi le tako ostalo. V septembru smo imeli med 75 učenci samo 7 bolnikov.«

VIII. gimnazija Bežigrad in X. gimnazija Moste: »Mimo dljakov je v zadnjih dneh obolelo tudi nekaj predavateljev. Če se bo tako nadaljevalo?«

Če se bo tako nadaljevalo, bo pač nekaj več bolnih in hkrati nekaj več ozdravelih in... mg

Več globokih brazd so zaorale

O delu najstarejšega okrajnega zavoda za pospeševanje gospodinjstva — Samo lani je bilo v novomeškem okraju 90 različnih tečajev, katerih se je udeležilo 2448 žena in deklet — Pomembni sadovi dela na vasi

Stopiš v kmečko hišo tam kje pri Dobriču, nad suhokranjskim Smihelom, na Radovici ali kje drugje, pa vidiš: rože na oknu, na mizi v »hiši« domači ali polivilastri pri, v kuhinji vse snažno, vsaka reč na svojem mestu. Veča pospravljena, čevlji v leseni polici, okoli stavb pometeno, da si veseli gospodinje in njenih, ki tu domujejo.

»Naša je bila na tečaju!« ti potem s ponosom pove mati, ko sprašuje o tem in onem. In nič se ti ni treba čuditi, če ti odpre še vrata v skromno shrambo, kjer se vrste kozarci vloženi paradiznikov, paprik, fižola, srbske solate, kumaric, graha in drugih dobrot, ki jih družina zlasti pozimi tako rada vidi na mizi. Se pred nekaj leti pa si v Suhi krajini marsikje ališal, da »paprika pri nas ne raste« ali pa: »teh reči tu nič ne poznamo«.

No, saj je še danes marsikje tako, in hiš, kjer bi mati in hči z veseljem odprli vsa vrata gostu, je še zmeraj manj od tistih, kjer se zadnjih dvajset ali trideset let ni mnogo spremenilo. Pač, v mnoge domačije na Dolenskem je posvetila elektrika, tudi vodo so dooble številne vasi, zdravstvena služba je bliže in podobno. A v domačih gospodinjstvih se koleša vrte še kar vse preveč po starem. Bilo bi naj pa tudi tu drugače. To skrb je prevzel nase okrajni zavod za pospeševanje gospodinjstva v Novem mestu.

OD SKROMNIH ZAČETKOV K ZMERAJ VEČJIM USPEHOM

Majhna sobica, v kateri se je v treh 3-mesečnih tečajih zvrstilo 72 deklet in žena iz podjetja »Novoles«, tovarne »Novoteks« in

stikrat kar težaško delo pa so opravile gospodinske učiteljice, ki so začele orati trde brazde v zaostalost, stare navade in neznanje. S toplo besedo in predvsem z osebnimi stiki so organizirale prve tečaje za konserviranje sadja in zelenjave. Od vsega začetka so jim pomagale najrazgledanejše žene zadrugne, sodelavke pa so dooble tudi med prosvetnimi delavci, pri Rdečem križu in v odborih SZDL. V jeseni 1954 je bilo prvih 22 tečajev za konserviranje hrane, na katerih je bilo 660 udeleženk.

Dragocene izkušnje je dal zavodu njegov potujoči kmetijsko-gospodinski tečaj. V Suhi krajini je bilo 5 takih trimesečnih tečajev, na katerih je bilo 120 deklet. Polne veselja za napredkom so udeležence po tečajih razgibale domače vasi in predvsem pokazale materam, kaj vse lahko naredijo z najskromnejšimi sredstvi, da bo hrana tečna, zdrava in okusna. V Smihelu je tečaj zapustil za sabo nov mladinski aktiv, na Radovici novo organizacijo zadrugne, povsod pa iskrene želje, da bi se dekleta še zbirala, pela in igrala kot so to delala na tečajih!

Predlanskim je prišlo v okraj iz šole v Grobljah še 7 gospodinj-

skih učiteljic. Iz vseh večjih krajev so načrtno vodile 18 zimskih tečajev na vasi, predavale na seminarjih, obiskovale prejšnje tečajnice in jim svetovale, pomagale so pri ustanavljanju šolskih mlečnih kuhinj, pri številnih praktičnih poskusih vkuhanja sokov, sadja in sočivja, pomagale pri tečajih za konserviranje mesa, drugih živil in podobno. Na nižjih gimnazijah v Črnomlju, Kostanjevici, Sentjerneju, Mirni peči in v Žuzemberku so poučevale gospodinjstvo. Letos je zavod zlasti obdržal zvezo z ženami in dekleti s prejšnjih tečajev in kmetijsko-gospodarskih šol. Se pred jesenjo, ko se začne njegovo glavno delo, je letos že bilo na raznih tečajih, predavanjih in pri poskusih več kot 1600 žena in deklet. Razen tega je več kot 800 kmetic dobilo navodila o higijenskem ravnanju z mlekom. Razstavo v Trebnjem je videlo več kot 2000 ljudi. V okolici Metlike je bilo prav te dni zaključeni več enodnevnih in dvodnevnih tečajev za pripravo sokov in vkuhanje sadja, na katerih so delale žene z izrednim zanimanjem. Novi potovalni tečaj v tej sezoni se je začel 1. oktobra na Suhorju. Zanimanja zanj: več kot prostora v kuhinji in učilnici!

Obsežen večletni načrt zavoda je zdaj zapisan v tehle obrisih: sodelovanje s šolskimi in mlečnimi kuhinjami; analiza menz in obratnih kuhinj; vodstvo tečajev za zdravo prehrano; obiski domov in individualnih gospodinjstev; sodelovanje pri urejevanju naselij, gradnjah stanovanj in ostalih komunalnih delih; širjenje puka gospodinjstva v šolah; vodstvo potujočega gospodinskega tečaja za oddaljene kraje.

Pomembno delo novomeškega okrajnega zavoda za pospeševanje gospodinjstva je skrito v tihem, a vztrajnem preobraževanju vasi. Pet že ustanovljenih društev za napredk gospodinjstva v okraju in več sto sodelavkih zadrugne, aktivisti Rdečega križa in odbornice drugih organizacij pri tem delu prizadevno pomagajo. Uspehov je prav zato iz leta v leto več.

Plašček za dečka in deklico bo treba kupiti! Ali pa bomo dale star plašček kako predelati, da bo še letos služil svojemu namenu. O vsem tem se bodo morale kmalu odločiti mamicе, kajti ne-

lahko podložite s toplo podlogo iz kakšnega starega volnenega krila in grela bo tako kot plašč. Razen dolgoh plaščev bi svetovale tričetrtinske jope, ki imajo tudi kapuco (iz starih plaščev) ter vetrne jopiče iz balonske svile, podložene s toplo podlogo. Take jopiče lahko nosi deklica ali deček pozimi za smučanje, za šolo, poleti pa za kolo in izlete. Topla podloga naj bo narejena tako, da jo lahko pripnete z gumbi. Seve-

Na hitro pripravljeno kosilo

Goveji zrezki s krompirjem

Narežemo tanke goveje zrezke po 10 dgk, jih dobro potočimo z mletim lesenim kladivom in jih posolimo. Nastrgamo veliko čebulo na strgalnici in jo strastveno na dve žlici razbeljene masti. Ko se čebula napne, jo spravimo na rob ponve, na maso pa nalijemo zrezke. Le-ta pečemo dva minuti, jih posipamo z moko in obrnemo. Potem pomešamo meso s čebulo in ga še nekaj minut dušimo, dodamo žličko sladke rdeče paprike in zrezke zalijemo z nekaj žlicami vode. Po okusu jim dodamo žličko paradiznikove mežge.

Predna pripravimo zrezke, olupimo 60 dgk krompirja, ki ga narežemo na tanko rezine in jih strastveno v vreli, osoljeni vodi naj bo čim manj, da se krompir kuha bolj v sopari in je kuhan v dobre četrtr ure. Kuhane ocedimo, ga strastveno k zrezkom in vse skupaj polijemo z decilitrrom kisle smetane.

Ontalo krompirjevo lahko uporabimo za juho, ki jo napravimo iz jušne kocke. Na vsak krožnik damo kumpček opečenega kruha, ki smo ga pomešali z raztepenim jajcem in drobno nasekljanim peteršiljem.

H kosilu serviramo poljubno solato.

Kosilo stane 345 din in vsebuje okoli 4000 kalorij.

stalno jesensko, vreme kaj rado povzroča različne bolezni in če hočemo svoje otroke obvarovati pred njimi, jih moramo toplo obleči.

Poglejmo najprej, kakšno blago bomo izbrali za nov plašček. Praktično blago za otroke bo vsakakor tweed, in sicer zato, ker ni preveč drag, ker je trpežen, neobčutljiv in zato primeren za vsak dan. Razen tweeda bo lepo še kakšno karirasto volneno blago (za deklice), žamet, kamelhar blago in podobno. Za deklico, staro 11 do 14 let, potrebujete 2 m do 2,20 m blaga dvojne širine. Za mlajšo deklico, staro od 3 do 6 let, pa potrebujete od 1 m do 1,50 m blaga širine 140 cm. Za dečka potrebujete približno toliko blaga kot za deklico. Zdjaj ko smo izbrali blago, pogledimo, kako bo nov plašček narejen.

Deklica ima lahko širok, raven, viseč plašček, z všitimi rokavi; lahko ima tudi zvončast širok plašček, deček pa ravnega s dvostranskimi gumbi, našitimi žepi, všitimi rokavi in zadaj s pasom. Če nimate dovolj blaga za plašč, lahko naredite samo jopo tudi iz starega plašča. Tako jopo

da pa mora biti otrok v primeru, če bo nosil tako jopico, spodaj dobro oblečen. Deklica mora imeti toplo debelo krilo ali blace, prav tako tudi deček mora imeti dolge hlače ali pumparice ter debele volnene nogavice.

Kadar pomagam mami v kuhinji

Zbiramo za vas ZBIRAJTE ZA NAS

Jajca in sladkor hitro in brez truda penasto vmešamo, če sladkorju primamo v receptu predpisano količino pečilnega praška.

Če pogoltnemo ribjo kost, izsesajmo takoj sok ene limone, tako se bo kost zmehčala in jo potem lahko odstranimo.

Ne samo kot dodatek

Ne samo dojenčkom in majhnim otrokom, tudi odraslim je redno uživanje mleka potrebno. Saj le-to vsebuje najvažnejše in osnovne sestavine, ki jih potrebuje človeško telo. Liter polnomastnega mleka vsebuje na primer 35 g beljakovin, to je polovica količine, ki jo potrebuje odrasel človek na dan. Liter mleka na dan zagotavlja, da dobi odrasel človek potrebno količino kalcija, vsebuje polovico potrebne količine fosforja in dve tretjini vitamina A, prav tako vsebuje več kot polovico potrebne količine vitamina B₁ in B₂.

Koliko ljudi bi bilo bolj zdravih, če ne bi mleka uživali samo kot dodatek k kavi ali čaju, pač pa bi ga redno in v zadostni količini pili zjutraj, po kosilu ali večerji, kot osvežujočo pijačo pa s sadnimi sokovi, kot kislo mleko ali jogurt.

Pozimi bodo živele z nami

Zdjaj bo čas, da prenesemo cvetice z balkonov v stanovanja — Za vsako rastlino moramo najti ustrezen prostor, da pozimi ne bodo usahnele

Kaša, da bomo morali občutljivejše sobne rastline kar kmalu prenesti v sobo in jih tam pravilno razmestiti. To ni prav nič prijetna, še manj seveda lahka stvar, zlasti tam, kjer so sobe majhne, rastlin pa veliko. Pelargonije, fukcije in druge cvetlice, ki jih zbirajo v sobi, je težko razmestiti, ker se močno razlikujejo od pravih sobnih rastlin. Razen tega jim tudi na najbolj svetlem prostoru pozimi stalno odpada listje. Če je le mogoče, spravimo te rastline v svetlo klet ali pa v poseben prostor, da ne kvarijo stanovanja.

Ponekod imajo tudi pravih sobnih rastlin preveč, da bi jih mogli pametno razporediti. Pracej pa moramo pripomniti, da rastlin v stanovanju ne moremo in ne smemo razvrščati po neki togi shemi, ampak moramo upoštevati življenjske posebnosti posameznih rastlin. Velik ljubitelj se ne bo zadovoljil samo z rastlinami, ki bi bile najbolj potrebne za dopolnitev stanovajske opreme, tudi če bo sam občutno utrujen. V splošnem pa vendarle dosežemo v stanovajskem prostoru največji učinek, če rastline pravilno razporedimo. Zelo umestno bi bilo, ako bi trgovine s pohištvo imele na zalogi položene posode iz žgane glinice in jih v ustrezni barvi ter velikosti pohištva kupcem k posameznim kosom ponudile. Pološčene keramične posode, v katere postavimo lonce z okrasnimi rastlinami, so namreč odlični posredovalci med pohištvo in rastlinami v sobi.

V njih lahko postavimo sobne rastline direktno na posamezne dele pohištva, brez bojzani, da bi se nam kot zaradi vlage pokvarili. Samo rastlin, ki izločajo vodo v kapljicah direktno s listov (n. pr. filodendron), ne smemo postavljati na furnirano ali polirano pohištvo. Tem redkim sobnim lepoticam moramo pač odrediti mesto na tleh, oziroma moramo pohištvo primerno zavaruovati. Sicer pa razporedimo rastline v stanovanju približno takole: velkokolistni gumovec (fikus) postavimo ob zidu proti oknu, sobno smreko ali sobno lipco v bližini okna, ciklamo in primulo na okensko polico, sobno vintiko, bršljan in ripsalis pa obesimo na zid. Celó raze begonije (Begonia burchii in B. rex) se odlično podajo na steni.

V trgovinah, kjer prodajajo izdelke domače obrti (DOM), imajo večkrat lepe posode iz solčene kotlovine, ki jih preprosto obesimo na steno in spustimo vaje lončke s okrasnimi rastlinami.

Slična kaže kraljevska begonija v družbi s členkastim kaktusom (Ripsalis), obesimo na steni. Kraljevska begonija je zelo primerna za na steno, ker zmeraj razvija vse listje proti svetlobi in tako ne more steni prav nič škodovati. Občutljivi pa so razni asparagusi, ki kočejo biti sami zase v stojalu na precej svetlem prostoru. Čudovita okrasna rastlina je bodičasti mleček (Euphorbia splendens) in Fatschedera, ki je križanec med aralijo in bršljanom. Dobro se počuti celo v temnem prostoru, če je pravilno vzgojena in dovolj utrjena. Listje

Sobne rastline dandanes, zlasti v modernih stanovanjih, niso več zgolj dekorativno sredstvo, temveč dopolnjujejo stanovajsko opremo in tako pomagajo pri izrazitejšem oblikovanju ozgaja stanovajskega prostora. Prav zaradi tega bodo sčasoma nepogrešljive človekove spremljevalke.

Miha Ogorevc

PLETITE Z NAMI!

Prihaja čas, ko so dnevi kratki, večeri pa dolgi. In prav to je čas, pripraven za žene in dekleta, da si pripravijo kakršnokoli ročno delo. Preden se česa lotimo, napravimo načrt, kaj in kako bomo delale. Najprej pregledamo našo garderobo, da ugotovimo, česa nam manjka: lepega, toplega in praktičnega.

Dandanes ni čas, da bi se odločili za komplicirano ročno delo, najbolje je, da se odločimo za pletenje praktičnih oblačil, kar nam zmanjša izdatke. Kadar kupujemo volno, se raje odločimo za kvalitetnejšo, ker bomo iz nje napravili lahko lepo oblačilo in bo tudi traja, ki ga bomo v pletenju vložili, bolj poplačan. Razen tega pa lahko pulover, ki smo se ga naveličali, sparamo, volno operemo, morda celo drugače pobarvamo in spletemo po svojem okusu nekaj novega, še lepšega.

Za uvod v pletenje danes samo nekaj dobrih nasvetov: Pazimo, da kupimo v volno zmeraj tudi primerno debele pletilke; za domačo volno uporabljajmo predvsem pletilke št. 2, 2,5 in 3. Mnogo laže bomo pletle, če bodo pletilke iz lahke snovi. Pletilke in volno imamo, zdaj pa je najprej treba pripraviti vzoreček. Na pletilke nasujemo 20 zank in pletemo 5 cm v višino. Izdelan vzoreček na-

rahljo raztegnemo in tako lahko ugotovimo, koliko pletelj bo treba nastati za naš predvideni model. Pri pletenju pazimo, da ne bomo pletli pretrdo, niti ne prerahlo. Navset, naj tiste, ki pletajo trdo, kupijo pol številke debelejšje pletilke, kot tiste, ki pletajo rahlo, najrži ne bo odveč.

Za vsako pletenje si napravimo kroj po točnih merah. To pa zato, da pletenje lahko sproti primerjamo, če ustreza kroju. Vse robove bodila v pasu, pri rokavih, ali okrog vratu, ki jih po navadi pletemo 1 levo in 1 desno pentiljo, ali 3 levi in 3 desni pentilji, pletimo s tanjšimi pletilkami kot ostale dele, to pa zato, da so robovi bolj elastični.

Ko smo vse dele napletili in pošili nitke, jih napremo na kroj tako, da imamo zgornj hrbtino stran pletenja. Čež nje položimo vlažno krpo in jih narahlo polikamo. Pri tem pa pazimo, da ne raztegemo robov. Dobro je, da pustimo posamezne dele tako dolgo napete, da se popolnoma posuše. Zdjaj je treba posamezne dele le še sešiti, kar opravimo z volneno nitko in s stičnim vbodom (kot strojno šivanje).

To je nekaj splošnih nasvetov, kako izdelamo lepo pletenje. Čež zimo pa bomo pridobivali kroje in navodila za razna pletena oblačila.

Danes ne utegnem!

Sta dve vrsti staršev, o tretji dobri in skrbni nič besed! Prva? Oče in mati sta v službi. Doma so trije otroci. Eden še ne hodi v šolo. Dva: eden v drugo gimnazijo, drugi že v peto. Mati je knjigovodkinja, oče prav tako nameščeneč.

Ko se vrne mati, je kuhinja prva skrb. »Mama, prosim!« Toda že ga prekine osorno: »Tak' pusti me vendar, vidiš, da je vse narobe! Fant, pubertetni, skloni glavo in kar verjeti ne more, da mu mati ne more odgovoriti. Saj je hotel vedeti le, kako je z rojstvom otroka — o porajanju človeka je hotel dobiti jasnejšo sliko. Toda nič! Tih in vase pogreznenj odide.

Mogoče pride zvečer oče. Pa ga vpraša. Da, tako. Oče pride. Utrujen in nervozen. »Očkal! Nekaj bi rad vprašal?« de plaho sin. »Toda, prosim te, osem ur sem jih poslušal in zdaj naj še tebe!« Celó se mu zmračí in v naglih korakih odide v kuhinjo. Spet nič, nič, nič... Koga naj vprašam, kam naj grem, kdo se mi ne bo smejal, če vprašam. Tako misli, misli dolgo.

Minejo dnevi in meseci. Njemu nekega dne skrivnost na grd in spolzek način razkrije starejši fant iz sulice. — Postaja ves drugačen, starši so se mu čisto odtujili. Za otroke ni časa, ne, ni ga! Kakšni smotri še naj vodoj starše v življenje? ...

Druga vrsta: Enajstletno dekle je služkinja, je dijak, je predmet absolutnega izkoriščanja. Anica, postelji, Anica, prinesel kruh, Anica skuhaj, Anica pomij, Anica pazi na brata in še in še! Le nič toplih do-

Škoda, če za tako ljubki hčerki ne bi imeli časa

Za hladne dni

DNEVNE NOVICE

Čestitki

Na prirodoslovno matematični fakulteti oddelku za zgodovino je diplomiral Novak Drago iz Veržeta. Čestitajo kolegice in kolegi.

Na Akademiji za glasbo je diplomirala Gilda Mally za profesorja glasbe. Iskreno čestitajo Boštjan, Aleš in Jože.

MARIBORSKE VESTI

Dežurna lekarna: Nedelja, 6. oktobra 1957, lekarna Studenci, Gorkoga ulica 18. Ponedeljek, 7. oktobra 1957, lekarna Center, Gosposka ulica 12.

CELSKE VESTI

Nedelja, 6. okt. ob 15.30: Peter Ustinov; Romanov in Julija - nedeljski popoldanski abonma. ob 20: Peter Ustinov; Romanov in Julija.

IZ PTUJA

Nedelja, 6. oktobra 1957 ob 15. uri: C. Goldoni; Sluga dveh gospodov, izven in za podelje. Ponedeljek, 7. oktobra 1957 ob 20. uri: Večer sodobne nemške odrske igrane igre, na katerem nastopita Kristina in Tina Piccoli z izvirnim sporedom.

IZ MURSKE SOBOTE

PARK: franc. barvni film Lucrezia Borgia. V gl. vlogi Martine Carol, Pedro Armendariz in Massimo Serato. Predstave ob 10, 15, 17,30 in 20. uri.

IZ ROGAŠKE SLATINE

Ameriški barvni film Clovek s puško. V glavni vl. Randolph Scott in Patrice Wymore.

VESTI IZ TRBOVELJ

Zdravniško dežurno službo ima dr. Avstus Tancar, Gosposkega c. 5. Brivsko dežurno službo ima v nedeljo 6. 10. 1957 Urban Anka, Gosposkega c. 2.

NESTNO GLEDALISCE JESENICE

Nedelja, 6. 10. 1957 ob 15 uri - P. Golia: Triglavska bajka. Zveze z vlaki ugodne. Torek, 8. 10. 1957 ob 15 uri - P. Golia: Triglavska bajka.

Z BLEDA

Ameriški barvni film Clovek s puško. V glavni vlogi Randolph Scott in Patrice Wymore. Predstave ob 14, 16, 18 in 20. Ob 19. uri matineja istega filma.

Opozorilo

V smislu člena 21 Zakona o volilnih imenilih (Ur. list FLRJ št. 52/46) opozarjamo vse prebivalce - volilne upravičence na sledeče:

1. Osebe, ki so se za stalno prijavile v Ljubljano po 16. septembra 1957 in ki so dobile ob pristojnega matičnega urada izbris iz volilnega imenilca, se v Ljubljani do volilne dobe, da se smejo popraviti v volilnem imenilcu, zahtevati samo 14 dni po razpisu volitev t. j. do 16. septembra 1957. Take osebe imajo pravico voliti na dan volitev t. j. 20. oktobra 1957, ker jih pristojni matični uradi v smislu zakonitih določil ne bi smeli izbrisati iz volilnega imenilca.

URAD ZA VOLILNE IMENIKE V LJUBLJANI

VABI MO K OTVORITVI RAZSTAVE O nemških nacističnih zaporih na Borju, ki bo v nedeljo, 13. oktobra ob 10 uri na gradu Borju pri Ptuj. Razstavi bodo vozili avtobusi s koga Mladinskih brigad v Ptuj ob 9. uri zjutraj, nazaj pa v vlakom. - Pisane prijave sprejema uprava Mestnega muzeja v Ptuj, ustne pa Ptujška fakulteta, da se bodo otvorile priznanje in vsi, ki žele zbrati na Borju počastiti spomin na junaka in težko po našega naroda pod fašistično okupacijo v borbi za osvoboditev - Odkrajni odbor Zveze borcev NOV Maribor, Občinski odbor Zveze borcev NOV Gorisnica, Uprava Mestnega muzeja v Ptuj.

Po sklepu Sveta Prirodoslovno matematične fakultete dekada mesno asistenta za astronomijo - mehaniko in observatorija v astronomsko geofizikalnem observatoriju. 3244

Okrajne in občinske ljudske odbore še posebej vabimo, da naročijo določeno osebo v vstopni in vstopno - Sodobna pisarna. Revija bo seznanjena s pomenom in koristnostjo pisarniškega poslovanja. Opošlite v prihodnjem. Uprava.

Naznanjamo žalostno vest, da nas je po mučni bolezni zapustil naš mož, oče, stari oče, brat, tast in svak

Franc Potočnik

upokojence

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek dne 7. oktobra 1957 ob 18. uri iz Františkove mrliške vežice. Ljubljana, dne 5. oktobra 1957.

Franc Turšič

roj. 26. aprila 1929 na Rakeku - strojni ključavničar

Pogreb bo v ponedeljek, dne 7. oktobra 1957 ob 15.30 iz Andrejeve mrliške veže na Žalah.

Zvestega in prizadevnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Delovni kolektiv in uprava TOBAČNE TOVARNE V LJUBLJANI

JAMES A. MICHENER

Sajonara

ROMAN

Opazoval sem ga in se ovedel šele, ko je general Webster izgovoril moje ime. Ozrl sem se in zagledal zraven njega tudi gospe Websterjevo. »Kakšno presenečenje!« sem vzkljknil. »Kaj pa, da ste prišli sem?«

Gospa Websterjeva je bila prijetna ženska - ena tistih, ki so na reklamnih fotografijah v kotu in ta besalec za prah boljši od vseh ostalih - v svojem štabu prijetne ljudi samo zato, da bi bil videti lep. Bil je vojak od peta do glave, kakor pravijo temu rezervisti, zakaj vedno je zahteval vojaško vedenje, položene čevlje, preganjal pa postrani poveznjene čepce. Zmerom je hodil z dolgimi koraki in bil vzravnane. Ker sem dobro poznal svojega očeta in v njem odkril pravega generala, ki zavrača vse vnanje nesmisle in vedno išče le jedro stvari, ne meneč se za izločene čevlje in vojaško pozdravljanje, se mi je pogosto želelo, da Mark Webster samo igra vlogo generala. Nekoč sem to rekel očetu, on pa se je hudo užejil. Rekel mi je: »Zapomni si tole! Vojska potrebuje različne generale. Mark Webster lahko napravi ducat stvari, ki jih jaz ne morem.« Zamtem se je namrščil in povzel: »Ne podcenjuj ljudi, ki omogočajo kakvi organizaciji delo brez

ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA

Nočna zdravniška služba za nujne obiske na bolniškem domu ob 20. do 7. ure zjutraj, ob nedeljah in praznikih ves dan

Zdravstveni dom Center: dr. K. Ruzak Vlasta, Poljanski nasip 14, tel. 31-155 in dr. Luzar Josip, Cigaletova ul. 5, tel. 32-427.

Zdravstveni dom Bežigrad: dr. Tičar Ljode, Veselova 19, telefon 21-966.

Zdravstveni dom Šiška: dr. Voglar Zlatko, tel. 21-808, Celovška 34.

Zdravstveni dom Vič: Dežurna služba od 5. do 11. oktobra 1957, dr. Grapar Stane, Kogojeva 5, tel. 23-372.

Zdravstveni dom Rudnik: dr. Mal Miran, Wolfova 5-I, telefon 22-684.

Zdravstveni dom Moste: dr. Juvan Zlata, Ljubljana, Krekova ul. 5, tel. št. 31-359.

Univerza v Ljubljani, bo v ponedeljek, 7. oktobra 1957 ob 13. uri v Zbornici dvorani Univerze (vhod iz Vegove ulice) slovesno promovirala za častnega doktorja medicinskih znanosti sira Harolda Delfa Gilles, predstojnika oddelka za plastično kirurgijo v Rooksdown House v Basingstoke. Sir Harold Gilles ima velike zasluge za razvoj slovenske in jugoslovanske kirurgije, ker je dal pobudo in vsi pomoč za ustanovitve plastične in reparativne kirurgije v naši državi. Vabljeni

Plesne vaje v Serčerjevem domu se začno danes ob 19.30 uri, nato vsako soboto in nedeljo od 19.30 do 22.30. Prostori temeljito obnovljeni, odlični plesni orkester in učitelj, brezalkoholni strel Zlanti molica vabi TVD »Partizan«, Ljubljana - Spodnja Šiška.

Udeležencem III kongresa slovenskih geografov, ki bo od 12. do 18. oktobra 1957 v Portoroču, sporočamo, da bo odhod avtobusov za tiste, ki so se za ta prevoz pripravili izpred Univerze v Ljubljani 11. oktobra 1957 ob 15. uri.

Razstava ške in silik Matije Jara ob 7. do 12. oktobra, dnevno od 10. do 12. in od 18. do 19. ure v Mali galeriji, Titova cesta 1.

Filetalistična zveza Slovenije je časno posluje na Masarykovi 34. (Dvorska stavba podjetja »Ortnik«). Uradne ure od 10. do 12.

L'Huille-Special »Eveline« preprečuje in zdravi brez bolečin najhujše opekline od ognja in sonca! Novost v drogerijah!

Društvo prevajalcev Slovenije vabi

svoje člane in kongres Zveze prevajalcev Jugoslavije, ki bo od 11. do 13. oktobra v Klubu kulturnih delavcev v Ljubljani, Wolfova ulica I-III.

Program: 11. oktobra - ob 9. uri: svečana otvoritev kongresa, pozdravni govor podpredsednika Zveze prevajalcev Jugoslavije tovariša Frana Albrehta; referat Žojeta Prezija »Vloga prevajanja v kulturni dejavnosti in položaj prevajalcev v družbi«.

Ob 12. uri: Otvoritev razstave prevajalske književnosti jugoslovanskih narodov, ki jo organizira Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani v okviru kongresa; govor upravnika NUK prof. dr. Mirka Rupla, komentira tov. Fran Albreht, podpredsednik Zveze prevajalcev Jugoslavije.

Ob 15. uri: Volitve delovnega predsedstva, zapisnikarjev in overovateljev, verifikacijske, kandidacijske in volilne komisije; poročilo verifikacijske komisije; referat tov. I. Rittiga »Terminologija in strokovni prevajalec«.

12. oktobra - ob 9. uri: Poročilo zvezne uprave in republiknih društev o delu po II. kongresu; finančno poročilo Zveze; poročilo nadzornega odbora in častnega razsodišča; razprava o poročilih; razrešnica uravi.

Ob 15. uri: Referat dr. Božidarja Markovića »O starih vprašanih prevajalcev« z razpravo; skicpi kongresa.

Ob 20. uri: prevajalski večer.

13. oktobra - ob 9. uri: Poročilo kandidacijske komisije; volitve upravnega in nadzornega odbora ter častnega razsodišča; vprašanja in predlogi; poročilo volilne komisije; zaključni govor novega predsednika Zveze.

Nova slovenska revija za književnost in kulturo, »Revija 57«, vabi vse ljubitelje književnosti na literarni večer v torek, 8. oktobra ob 20. uri v dvorani Eksperimentalnega gledališča v Križankah. Svoja dela bodo bral naslednji pesnik in pisatelj, sodelavec »Revije 57«: Peter Božič, Janko Car, Andrej Heng, Jože Hudček, Ljode Kovačić, Marjan Rožane, Dominik Smole, Jože Snol, Grcer Stranžnik, Semen, Mirce Susmel, Veno Taufer, Dane Zajc in Ciril Zlobec.

Za čiščenje maslin madežev dobih v vseh trgovinah, kjer kupujete mlo tudi preparat »FLEX«. Nobenemu gospodinjstvu ne sme manjkati »FLEX«.

Ljudska univerza v Ljubljani organizira tudi v letošnjem šolskem letu dopisne tečaj: iz osnov knjigovodstva, višje stopnje knjigovodstva za proizvodnjo, višje stopnje knjigovodstva za trgovino in gostinstvo, začetek in nadaljevanje tečajev književnosti za kmetijske zadruge, tečaj za vodilno administrativno osebje gospodarskih organizacij in tečaj iz osnov gospodarskega poslovanja. Zadnji rok za vpis za vse navedene tečaje je 10. oktober 1957. Zainteresirani kandidati naj pošljejo pisarne prijave oziroma zahtevajo prospekt s podrobno razlago vsebine dne snovi ter z navodili za vpis na naslov: »Ljudska univerza«, Ljubljana, Cankarjeva cesta 5-III.

Vpisovanje v tečaj mednarodnega jezika esperanto pri Ljudski univerzi v Ljubljani se vrši naknadno, do 7. oktobra t. l. in sicer: Ljudska univerza, Cankarjeva 5/III, in pri Zvezi esperantistov Slovenije, Miklošičeva cesta 7, med uradnimi urami. Interesenti naj se pravočasno vpisujejo, saj bo začetek tečaja vpis na bo vedno zgod.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša zlatamama, stara mama, sestra in teta

Silva Birsa

roj. LOTRIČ

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 7. oktobra 1957 ob 15.30 iz Kristofove mrliške veže na Žalah. Ljubljana, Koper, Skofja Loka, dne 5. oktobra 1957.

Zalužiči: hčerka Nada, sin Adil z družino, mama, brata Ernest in Marjan z družinama, vnudi in vnučkinje ter ostalo sorodstvo

Ferdo Herzig

podpolkovnik v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 8. oktobra 1957 popoldne v Celju. Do ponedeljka, 7. oktobra 1957 do 19. ure leži na Žalah v Ljubljani v Nikolajevi mrliški vežici. Ljubljana, 8. oktobra 1957.

Zalužiči: žena Silva, družine Herzig, Zagar, Ravtar, Hraovec, Dereani ter ostalo sorodstvo

Dermatovenerološka klinika v Ljubljani

sporoča, da v času med 9. in 13. oktobrom 1957 ne bo sprejemala bolnikov niti za ambulantno pregled, niti za sprejem, zaradi kongresa dermatovenerologov Jugoslavije. Sprejemal bomo le najnujnejše primere in pa bolnike, ki bodo pisмено vabljeni.

Strojepisni in stenografski tečaj začetni in nadaljevalno-višje stopnje - dnevni in večerni - pri Društvu stenografov in strojepiscev v Ljubljani: Vpisovanje je še v ponedeljek in v torek dne 7. in 8. oktobra. Informacije in prospekt dobite v tajništvo društva, Roška c. 19.

Vsi, ki se zanimате za sodobno organizacijo in tehniko pisarniškega poslovanja, pišite po brezplačni prospekt za novo ilustrirovano revijo »Sodobna pisarna« na naslov uprave: Ljubljana, Gosposka 12.

Original »ULTRAGIN« - Šport krema dobila v vseh parfumerijah! Ta krema te ne bo razočarala.

Urade in zavode vseh vrst vabimo k naročilu nove ilustrirovane revije »Sodobna pisarna«, ki bo pri nas novost za predstavitelj in organizacijo moderne tehnike pisarniškega poslovanja. Revija bo v velikem korist vsem pisarniškim uslužbenecem in tudi volilnim osebam. Če niste dobili prospekta, pišite na našo upravo, Ljubljana, Gosposka 12.

SENTJAKOBSSKO GLEDALISCE Ljubljana, Mestni dom

Nedelja, 6. okt. ob 20: Nestroy: »Nič ni tako skrivno, da ne bi postalo očitno«, Vesele igra s godbo in petjenjem zvez.

Predaja vstopnice v Mestnem domu. Rezerviranje telefon 32-969. Vpisovanje abonmaja za sezono 1957-58 je dnevno v pisarni Sentjakobskega gledališča med 10. in 12. ur.

NESTNO GLEDALISCE Ljubljana, Gledališka pasaja

Nedelja, 6. oktobra ob 10.30: Pokazi, kaj znaš - oddaja Radia Ljubljana, ob 20: Nušič, »Dr.«. Premiera. Izven.

Torek, 8. oktobra ob 15.30: Čehov, »Striček Vanja«, Abonma Torek, popoldanski. Vstopnice so tudi v prodaji: ob 20: Nušič, »Dr.«. Abonma Torek večerni. Vstopnice so tudi v prodaji. Sreda, 9. oktobra ob 20: Čehov, »Striček Vanja«, Abonma Sreda. Vstopnice so tudi v prodaji.

Četrtek, 10. oktobra ob 20: Nušič, »Dr.«. Abonma Četrtek. Vstopnice so tudi v prodaji.

Danes zvečer bo druga premiera, Nušičeva komedija »Dr.«. Delo je režiral Ferdo Delak. Igrajo Ljode Kotnik, k. g., Meta Puhlijeva, Milan Kalan, Julija Starčičeva, Franjo Kumer, Vera Mürkova, Judita Hahnova, Metka Bučarova, Franček Drolc, Anžel Arčon, Ruša Bojčeva, Milan Brezger, Slavica Glavinova, Alenka Svetelova. Scenograf Vlado Rjavec, kostumer Vlado Hrovatjeva.

KONCERTI

SLOVENSKA FILHARMONIJA prične jutri, dne 7. t. m., z vpisovanjem rumenega, rdečega in zelenega abonmaja po naslednjem razporedu: 7. okt. za lanske abonente, ki se bodo abonirali na vse 3 abonmaje - 8. okt. za ostale lanske abonente - 9. okt. za lanske abonente-studente, ki se bodo abonirali na vse 3 abonmaje - 10. okt. za ostale lanske abonente-studente - 11. okt. za nove abonente, ki reflektirajo na vse abonmaje - 12. okt. za ostale nove abonente - 14. okt. za nove abonente-studente, ki reflektirajo na vse 3 abonmaje - 15. okt. za ostale nove abonente-studente.

Vpisovanje bo v mali dvorani Slovenske filharmonije, dnevno od 10. do 13. ure in od 17. do 18.30 ure, v soboto sampo dopolnje. Uprava Slovenske filharmonije opozarja cenjene obiskovalce svojih koncertov, da v tej sezoni ne bo razpisala reprize abonmaja. Kdor od laniških abonmentov pomotoma ni prejel knjižice »Razpis abonmaja«, jo lahko vidi na upravi.

Finski basist Kim Borg velja danes za enega prvih koncertnih pevcev. Koncert bo jutri, v ponedeljek, za mrti abonma. Pri klavirju Pavel Slivc. Vstopnice za neabonirane sedeže v Filharmoniji.

GLEDALISCA

SLOV. NARODNO GLEDALISCE DRAMA

Nedelja, 6. oktobra ob 20. MIM, večer sodobne nemške odrske igrane igre. Gostovanje Kristine in Tina Piccoli. Prvi nastop v Ljubljani. Vstopnice od 150 din navzdol v prodaji v Operi in pred pričetkom v Drami.

Sobota, 12. oktobra ob 20: Axelrod: Sedem let skomin. Izven in za podelje.

Danes zvečer ob 20. bo v dramskem gledališču prvi večer nemške odrske igrane igre v Ljubljani. Vstopnice od 150 din navzdol v prodaji. Kristina, učenka prof. Decrouva iz

rodne lutke Resljeva cesta 36

Gostovanje z Igra A. Paplerja »Hubdobi graščak«. Ponedeljek, 7. oktobra ob 8.30: Gostovanje v Pivki - ob 11.30: Gostovanje v Ilirski Bistrici - ob 15.30: Gostovanje v Knežaku. Torek, 8. oktobra ob 8.30: Gostovanje v Postojni; ob 11.30: Gostovanje v Vipavi; ob 15: Gostovanje v Ajdovščini. Sreda, 9. oktobra ob 9: Gostovanje v Tomaju; ob 11.30: Gostovanje v Komnu; ob 15: Gostovanje v Stanjelu.

OPERA

Nedelja, 7. okt. ob 20: Svečana predstava ob proslavi »Tedna otroka«. (Priredi Zveza prijateljev mladine okr. Ljubljana).

Sobota, 12. okt. ob 13.30: Verdi: Trubadur. Izven in za podelje.

Nedelja, 13. okt. ob 19.30: Puccini: Tosca. Izven in za podelje.

Za obe predsezonski operni predstavi, 12. okt. »Trubadur« in 13. okt. »Tosca«, bodo vstopnice v prodaji že od srede, 9. t. m. od 17. ure dalje. Za sedba glavni vlog v »Trubaduru«: Attilio Piantanek, Hilda Höfl, Eliza Karlovac, Marcel Ostashevski; v »Tosci«: Vilma Bukovčeva, Miro Brajnik, Samo Smerkolj, Ladko Korosec.

SENTJAKOBSSKO GLEDALISCE Ljubljana, Mestni dom

Nedelja, 6. okt. ob 20: Nestroy: »Nič ni tako skrivno, da ne bi postalo očitno«, Vesele igra s godbo in petjenjem zvez.

Predaja vstopnice v Mestnem domu. Rezerviranje telefon 32-969. Vpisovanje abonmaja za sezono 1957-58 je dnevno v pisarni Sentjakobskega gledališča med 10. in 12. ur.

NESTNO GLEDALISCE Ljubljana, Gledališka pasaja

Nedelja, 6. oktobra ob 10.30: Pokazi, kaj znaš - oddaja Radia Ljubljana, ob 20: Nušič, »Dr.«. Premiera. Izven.

Torek, 8. oktobra ob 15.30: Čehov, »Striček Vanja«, Abonma Torek, popoldanski. Vstopnice so tudi v prodaji: ob 20: Nušič, »Dr.«. Abonma Torek večerni. Vstopnice so tudi v prodaji. Sreda, 9. oktobra ob 20: Čehov, »Striček Vanja«, Abonma Sreda. Vstopnice so tudi v prodaji.

Četrtek, 10. oktobra ob 20: Nušič, »Dr.«. Abonma Četrtek. Vstopnice so tudi v prodaji.

Danes zvečer bo druga premiera, Nušičeva komedija »Dr.«. Delo je režiral Ferdo Delak. Igrajo Ljode Kotnik, k. g., Meta Puhlijeva, Milan Kalan, Julija Starčičeva, Franjo Kumer, Vera Mürkova, Judita Hahnova, Metka Bučarova, Franček Drolc, Anžel Arčon, Ruša Bojčeva, Milan Brezger, Slavica Glavinova, Alenka Svetelova. Scenograf Vlado Rjavec, kostumer Vlado Hrovatjeva.

MLADINSKO GLEDALISCE Ljubljana, Križanke

Viteška dvorana

Nedelja, 6. oktobra 1957 ob 10. uri - Sylvia Kammerman - 4 enodeljanke: »Semenke«, »Lev in miš«, »Rdeča kapica« in »Sneguljica«.

Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni v Križankah ob 8. do 10. ure.

NESTNO LUTKOVNO GLEDALISCE MARIONETE

Levstikov (Sentjakobski) trg 3

Nedelja, 6. oktobra ob 11: Cinybulak - Dežman: »Igračke na cestah«. Premiera. Otvoritev sezone. ob 15: Cinybulak - Dežman: »Igračke na cestah«.

Mestno lutkovno gledališče bo za začetek nove sezone v nedeljo prvič uprizorilo marionetno igro »Českeje avtorja Volksha Cinybulak. Igračke na cestah«, ki jo je priredil Polde Dežman. Igra je namenjena najmlajšim gledalcem.

Režija Polde Dežman, asistent režije Ciril Jagodić, lutke akad. kipar Slavko Hočevar, kostumi Andra Avčičova, scena akad. slikar Milan Butina, scenika glasba Franci Ozriček. Sodelujejo še: France Gajeta, Zora Dobešljeva, Dušan Accetto, Vera Stibbe, Nace Simonič, Matjaž Laboda, Jože Fangov, Slavko Baletin, Darja Macarolova, Ed. Majaron, Zdenko Maržaron, Tilka Purlanova, Cvetka Kostarova, Cri Skodlar, Breda Vintarjeva, Peter Dougan, Edi Cenčur, Dušan Hrovatin, Majda Podvršičeva, Vinko Sablatnik, Vida Kastelčeva, Vinko Logar, Ivan Erceg.

Prodaja vstopnic vsak dan od četrta dalje (razen nedelje) od 10-12 na upravi Resljeva 36, tel. 32-969 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE Resljeva cesta 36

Gostovanje z Igra A. Paplerja »Hubdobi graščak«. Ponedeljek, 7. oktobra ob 8.30: Gostovanje v Pivki - ob 11.30: Gostovanje v Ilirski Bistrici - ob 15.30: Gostovanje v Knežaku. Torek, 8. oktobra ob 8.30: Gostovanje v Postojni; ob 11.30: Gostovanje v Vipavi; ob 15: Gostovanje v Ajdovščini. Sreda, 9. oktobra ob 9: Gostovanje v Tomaju; ob 11.30: Gostovanje v Komnu; ob 15: Gostovanje v Stanjelu.

»Se vedno dela v petrolejski družbi,« je odvrnila gospa Websterjeva, »vendar pravi, da je v Tulsu brez vas puščno.«

»Oh, kaj pa vi, mar ne mislite, da je Koreja brez nje pušta in prazna?«

Zdaj je spregovoril general Webster: »Upam, da niste jezni, ker sem vas spravil stran od Rusov?«

»Gospod, iskreno povedano, mi je kar prav. Po malem sem postajal že živčen.«

»Dobro, odpeljal vas bom v Kobe in tam boste videli, kaj je pravi mir. Dodeli so vas letalski službi za zvezo, kakor bržčas veste, toda delati boste začeli šele čez teden dni.«

»Se bom vsaj malo naspal,« sem rekel, Websterjeva pa sta se pridušeno zasmejala.

Povedel me je k črnemu Cadillacu s svetlo rdečo zvezdo na registrski številki. Zmeraj je bil nekoličan gizdališki, tehtal je pet kilogramov pod normalno, nosil tesne uniforme in imel v svojem štabu prijetne ljudi samo zato, da bi bil videti lep. Bil je vojak od peta do glave, kakor pravijo temu rezervisti, zakaj vedno je zahteval vojaško vedenje, položene čevlje, preganjal pa postrani poveznjene čepce. Zmerom je hodil z dolgimi koraki in bil vzravnane. Ker sem dobro poznal svojega očeta in v njem odkril pravega generala, ki zavrača vse vnanje nesmisle in vedno išče le jedro stvari, ne meneč se za izločene čevlje in vojaško pozdravljanje, se mi je pogosto želelo, da Mark Webster samo igra vlogo generala. Nekoč sem to rekel očetu, on pa se je hudo užejil. Rekel mi je: »Zapomni si tole! Vojska potrebuje različne generale. Mark Webster lahko

KINO »UNION«

Francosko-italijansko-jugoslovanski barvni

CINEMASCOPE

FILM

»MIHAILO STROGOV«

(Po romanu »Carski sel« Julesa Verna)

Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Curd Jürgens. Ob 10 matineja istega filma. Prodaja vstopnic od 9 do 11 ter od 14 dalje.

KINO »KOMUNA«: ameriški barvni film »Divja leta«. Tednik: F. N. 40. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Tony Curtis. — Ob 10 je matineja istega filma.

KINO »SLOGA«: ameriški barvni film »Napadali«. Tednik: F. N. 40. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. — Ob 10 je matineja istega filma. V glavni vlogi Richard Conte.

KINO »VIC«: ameriški barvni film »Stekleni čevljiček«. Tednik: Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Leslie Caron.

Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 9-11 in od 14. ure dalje.

KINO »SOCA«: zaprt zaradi gradbenih del.

MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 8: ameriški barvni film »Poženi Joe«. Predstave ob 10, 15 in 17.

KINO »LITOSTROJ«: ameriški barvni film »Pekel pod ničlo«. Predstave ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi Alan Ladd in Joan Tetzel. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom prve predstave. Danes zadnjič!

KINO »TRIGLAV«

Ameriški barvni film

»Pesem zlatega zapada«

Tednik. V glavni vlogi Mitzi Gaynor Dale Robertson, Dennis Day. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 16. do 11. in od 15. ure dalje.

KINO »ŠISKA«

Ameriški barvni film

Poslednjič sem videl Pariz

V glavni vlogi Elizabeth Taylor in Van Johnson. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 14. ure dalje. Na sporedu samo še danes in jutri.

ZVEZA EKONOMISTOV SLOVENIJE

razpisuje mesto

organizacijsko-tehničnega tajnika

Za delovno mesto ni predvidena polna zaposlitev.

Pogoji: ekonomist ali vsaj dober poznavalec naše ekonomike. — Podrobnejše informacije dobite pri Zvezi ekonomistov Slovenije, Ljubljana, Gregorčičeva 27/I — tel. 21-447. Interesenti naj se javijo do 13. oktobra 1957.

3286

RADIO LJUBLJANA

Spored za nedeljo, dne 6. okt. 1957

Poročila: 5.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.30, 22.00 in 22.55

6.00 Domač nedeljski jutranji pozdrav — vmes ob 7.15 Reklame — 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva — 7.35 Zabuvalni scherzo — 8.00 Sportna reportaža — 8.15 »Note korakaj« 8.45 Mladinska radijska igra — France Bevk: Pastirci — 9.17 Slovenske narodne in umetne pesmi — 10.00 Se pomnite, tovariši — Milan Kvas: Kota 703 — 10.30 Pokaži, kaj znaš (javna glasbena oddaja) 12.00 Pogovor s poslušalci — 12.10 Z melodijami na poti — 13.15 Zabuvalna glasba, vmes Reklame — 13.30 Za našo vas — 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 16.00 M. Sober: Hrup v svetu tišine (reportaža) 16.30 Glasbeni mozaič — 17.30 Radijska igra — Rehlišch-Herzog: Dreyfusova afera (ponovitev) — 18.33 Zborovske ziciadibe Frana Gerbiča, Gustava Ipavca, Vinka Kreka in Hrabroslava Vajriča poje Ljubljanski komorni zbor — 19.00 Zabuvalna glasba, vmes reklame — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Glasba ne pozna meja — (Odlomki z javne oddaje Radia Köln) — 21.00 Nočni koncert — 22.15 Vabimo vas na glasbeni vrtiljak — 23.00—23.15 in 23.30 do 23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda)

II. program

10.30—11.30 Nedeljski simfonični koncert — 11.30—12.00 Zabuvalna glasba — 13.10 Promenadni koncert — 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila — 14.15 Od melodije do melodije — 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved — 15.10—16.00 V svetu opernih melodij — 22.15—23.00 Nočni komorni koncert

ČISTOČA V NIŠI S STALNO UPORABO

ISOL

ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO.

»ISKRA« Kranj
tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov

razpisuje naslednja delovna mesta za:

- PRAVNIKA (referenta za delovne odnose)
- PRAVNIKA z odvetniškim (sodniškim) izpitom
- PSIHologa (industrijskega)
- ARHITEKTA
- UPRAVNIKA SAMSKEGA DOMA (pedagoga)
- EKONOMISTA
- STROJNIKA I. za parne turbine
- STENODAKTILOGRAFA
- VEČ ELEKTRO IN STROJNIH TEHNIKOV
- VEČ ELEKTROMONTERJEV IN MEHANIČKOV

Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitve pošljite na »ISKRA« personalni oddelek, Kranj.

K 126

VOJNA POŠTA 3269 LJUBLJANA

razpisuje

LICITACIJO

za prodajo sledečega materiala:

1. jeklo razne vrste, međenina, aluminij, baker, kositer, svinec v blokih, v vrednosti 10,000.000 din
2. stavbeni material, lesni vijaki, vijaki z maticami, raznovrstni kiti, žebliji različne dimenzije v vrednosti 5,000.000 din
3. rezervne dele za »Dodge« 1,5 tone, »Dodge« 3 tone, »Dodge« 4 tone, »Praga« Češka, »Jepp«, »Ford« in motor »Zündapp« v vrednosti 30,000.000 din
4. rabljene avtogume v vrednosti 3,000.000 din
5. Motorske grede za »Dodge« in »Praga« v vrednosti 1,000.000 din
6. stari avtomobilski deli in večje količine odpadnega materiala v vrednosti 2,000.000 din

Licitacija bo dne 24. oktobra 1957 od 7. do 12. ure dopoldne. Oglede materiala 22. oktobra 1957 od 8. do 12. ure dopoldne v Parmovi ulici 51, Ljubljana.

Pravico za licitacijo imajo gospodarske organizacije in privatne obrtne delavnice, katere imajo svojo delavnost. Predložiti morajo potrdilo, da je položena kavelja pri NB v višini 2% od predračunske vrednosti nabave.

Za informacije se obračajte na V. P. 3269 Ljubljana, telefon 32-316.

3285

Uprava cest OLO Ljubljana
VILHARJEVA CESTA 14

sprejme v službo takoj ali po dogovoru

- računovodjo (-kinjo) Plača po dogovoru, možnost za družinsko stanovanje v letu 1958
 - 2 knjigovodji (kinji) gradbenega tehnika za odsek za vzdrževanje gradbenega tehnika za analitični odsek referenta za promet in prometno opremo cest Potrebna praksa v cestno-prometni stroki
 - 3 gradbene delovodje z gradbeno delovodsko šolo administratorko za delovodstvo Cerknica
 - 5 kvalificiranih tesarjev
 - 5 kvalificiranih zidarjev
 - 2 kvalificirana pleskarja zaželeno znanje črkoslikarstva
 - 2 kvalificirana tlakarja
 - 2 kvalificirana ključavničarja
 - 30 stalnih delavcev za vzdrževanje na področju Ljubljane
- Za vse moške bo samsko stanovanje na razpolago. Pismene ali ustne ponudbe na Upravi v Ljubljani — Vilharjeva cesta 14.

3283

Tovarna kleja Ljubljana

razpisuje na temelju člena 7, 11 in 27 Temeljnega zakona o študentskih štipendijah natečaj za naslednje

štipendije

- 1 za šolanje v zadnjem letniku Kemolaborske šole v Rušah
- 1 za šolanje v zadnjem letniku Mojstrske šole — strojne stroke v Ljubljani

Prošnje za podelitev štipendij pošljite na zgornji naslov do 15. oktobra 1957 skupno z naslednjimi potrdili:

- a) prepis zadnjega šolskega spričevala;
- b) potrdilo o otroškem dodatku ali potrdilo o premoženjskem stanju;
- c) potrdilo, da ne prejema štipendije.

SPREJMEMO TAKOJ V SLUŽBO:

tajnico direktorja

s popolno srednjo šolo, z znanjem stenografije, strojepisja in enega od svetovnih jezikov

samostojnega knjigovodjo

s popolno srednjo šolo ter z obvladanjem finančnega knjigovodstva in knjigovodstva osnovnih sredstev

Pismene ponudbe dostavite na naslov:

TOVARNA KLEJA LJUBLJANA
Šmartinska cesta 50

3251

Vojna pošta 9412 Zagreb — Prečko

bo na javni dražbi prodala

1. motorna vozila in prikolice različnih znamk in tipov, ki po tipizaciji izpadejo iz JLA
2. različno orodje in rezervne dele ki po svojem namenu ne ustrezajo za potrebe JLA
3. različne profile jekla v palicah, gradbeniško železo, surovo železo, aluminij v blokih in različne pločevine
4. različne odpadke kot n. pr.: gumi, železo, jeklo, baker, aluminij itd.

Licitacija pod točko 1, 2 in 3 bo od 28. oktobra do 2. novembra letos. Pravico do licitiranja imajo državna, gospodarska in zadržna podjetja, družbene organizacije in tudi privatne osebe.

Licitacija pod točko 4 bo dne 9. novembra letos. Pravico do licitiranja pod točko 4 imajo samo podjetja za zbiranje odpadkov — ostankov.

Pred začetkom licitacije morajo udeleženci, zastopniki podjetij, predložiti pismeno pooblastilo in potrdilo Narodne banke o razpoložljivih sredstvih.

Motorna vozila pod točko 1 si lahko ogledate 26. oktobra letos.

1117

Avto-reмонтно in transportno podjetje

»Jose Sčurla«

Franca Rozmana 16-20 ZEMUN

zaradi tipizacije voznega parka proda

naslednja osnovna sredstva:
16 vozil znamke »Skoda«, 3 tone, pogon na bencin, v dobrem stanju • 1 vozilo znamke »Skoda«, 3 tone, pogon na plinsko olje, v nevoznom stanju • 2 motorna vozila znamke »Ford«, 3 tone, pogon na bencin, v dobrem stanju • 1 motorno vozilo znamke »Skoda«, 7 ton, pogon na plinsko olje, v dobrem stanju • 1 motorno vozilo znamke »MAN«, 7 ton, pogon na plinsko olje, v dobrem stanju • 1 motorno vozilo znamke »MAN-Berliat«, 5 ton, pogon na plinsko olje, v nevoznom stanju • 1 motorno vozilo »Wanderer«, osebni, pogon na bencin, v dobrem stanju.

Podjetje ima rezervne dele za ta vozila, kakor tudi rabljene gume.

3202

NOVOSADSKA TOVARNA KABLOV

NOVI SAD — RADNIČKA 2-4
TELEFON 43-53 DO 43-58

OBVEŠČA VSE SVOJE KUPCE, DA BO DO KONCA OKTOBRA SPREJEMALA PRIJAVE

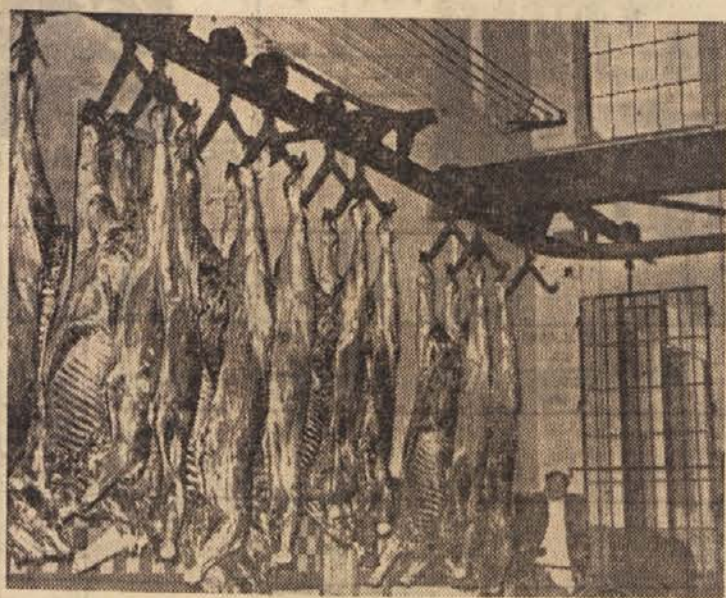
potreb svojih izdelkov za leto 1958 iz panog 115, 117, 119

O DNEVU SKLEPANJA POGODE BODO INTERESENTI KASNEJE PISMENO OBVEŠČENI

3231

Ljubljanska klavnica

je slavila včeraj 76. letnico obstoja in 30. obletnico rekonstrukcije

Vsakdanja slika v ljubljanski mestni klavnici

Kakor človek, tako ima tudi vsaka tovarna ali podjetje svojo fiziognomijo, svojo značaj, svoj pomen, svojo bodočnost in svojo preteklost. »Klavnica Ljubljana« je slavila včeraj 76. obletnico svojega obstoja, preteklo je pa tudi 30 let, odkar so klavnico rekonstruirali in postavili novo hladilnico. Ob takih priložnostih se vedno skoraj nehoti oziramo nazaj v preteklost.

MESARJI — MOSTIŠČARJI

Prvo javno klavnico so zgradili v Ljubljani na odcepu Povšetove ulice in Gruberjevega nabrežja. Stala je na kolih. Leta 1881 so na prostoru, kjer stoji še danes, zgradili klavnico, ki je bila za tedanje čase zelo moderna. Imela je dva klavna prostora, za govejo živino in prašiče ter za teleta in drobnico. Razen tega so uredili v njej tudi prostor, kjer so klali le bočno živino. Najbolj težavno pa je bilo tedaj preskrbovanje z ledom. Umetnega ledu še niso poznali in tako so morali vsako zimo nabrati po ljubljanskih bajerjih blizu 400 ton ledu. Nemalokrat se je pa primerilo, da je bila zima mila in tedaj so morali dovažati led celo s Koroške.

PRELOMNICA

Cas po prvi svetovni vojni pomeni za ljubljansko klavnico veliko in odlično prelomnico. Stare objekte so modernizirali in zgradili tudi nekaj novih. Zgradili so novo hladilnico in jo povežali z veliko prometno vejo. Sezidali so še skladišče za kožo, kotlarno, strojnico, čistilnico črev in želodcev, industrijski tir ter nove hleve ob Mesarski ulici. V hladilnici so namestili dva močna kompresorja po 250.000 kalorij, razen tega pa so mogli v novi ledarni izdelati še

blizu 5 tisoč kilogramov ledu na dan. Tako preurejena klavnica je sodila tedaj med najbolj sodobne v Južni Evropi.

Z MINAMI

Kje pa vojna ni pustila svojih sledov in uničenja? Tik pred kapitulacijo in umikom iz Ljubljane so Nemci zaminirali strojnico in jo pognali v zrak. Zato je glavna skrb po vojni veljala obnoviti strojnico. V Italiji so kupili kompresor, ki pa je bil kljub svoji kapaciteti 165 tisoč kalorij še vedno prešibak. Dogovarjali so se jeli s Škodovimi zavodi, ki so klavnico že po prvi vojni opremljali, da bi strojnico ponovno obnovili in dogradili tudi tri etažne 1500 ton težko zmrzovalno hladilnico za meso. Zaradi gospodarske blokade 1948 pa so bili vsi dogovori prekinjeni. Kompresor iste znamke jim je uspelo kupiti kmalu nato šele v Italiji.

360 KM DOLG VLAK

Številke so večkrat dolgočasne in suboparne, znajo biti pa tudi zanimive. Oglejmo si samo statistiko. Po podatkih iz leta 1884 so zaklali 3276 glav goveje živine, 6370 telet, 7620 prašičev in 5300 glav drobnice. Lani so pa zaklali 12.142 goveje živine,

9255 telet, 30.530 prašičev, 1135 konj in 931 repov drobnice. Z drugimi besedami povedano: v ljubljanski klavnici so doslej zaklali blizu 2,5 milijona živali ali 291.650.000 kg mesa. To je nekako 30.000 vagonov mesa. Če bi pa sklopili vse te vagonov v vlak, bi bil le-ta dolg več kot 360 km.

NAPORNO DELO

Danes je zaposlenih v klavnici 98 moških in 11 žensk. Od tega je 9 uslužbencev.

Delo v klavnici ni samo težko in naporno, marveč tudi zelo nevarno. Pri omamljanju in pri klanju so živali vedno nemirne in se branijo na vse načine. Le malenkostna neprevidnost — in že je nesreča tu. Zaradi urezov in drugih poškodb so samo lani izgubili 253 delovnih dni.

Fluktuacija delovne sile je razmeroma majhna, zato pa predstavlja težak in pereč problem premajhen dotok mlajše delovne in kvalificirane sile, zlasti še, če upoštevamo starostno strukturo mesarjev klavcev.

Ljubljanska klavnica ima predvsem uslužnostni značaj. Kolje živino, jo vskladišče in spravlja v hleve. Svoje usluge nudi predvsem posameznim mesarskim in izvoznim podjetjem.

DROBNI OGLASI

ZAPOSILITEV

SPREJMEMO šoferje D kategorije. Ponudbe je poslati pod šifro 515. 3234

SPREJMEMO administrativne moči za delo v knjigovodstvu in administraciji, po možnosti z znanjem strojepljaja in stenografije. Pogoj je dokončana srednja šola in praksa. Plača do 15.000 din. Ponudbe poslati pod šifro 515. 3235

RAZPISUJEMO delovno mesto za knjigovodkinjo-ja. Plača in dopolnilna plača po uredbi in pravilniku Doma. Nastop službe s 1. novembrom 1957. Pogoji: izobrazba in dvoletna praksa. Samsko stanovanje zagotovljeno. Prošnje pošljite na UO Doma onemoglih, Impolca pri Sevnici do 21. 10. 1957. 3243

VEČJE GROSISTIČNO PODJETJE V LJUBLJANI sprejme fakturistino. Ponudbe v ogl. oddelku pod »Nastop službe možen takoj.« 3284-z

VEČJE PODJETJE V LJUBLJANI sprejme pomožno knjigovodsko moč z znanjem strojepljaja. Ponudbe v oglašni oddelku pod »Nastop službe možen takoj.« 3284-b-z

DEKANAT naravoslovne fakultete v Ljubljani razpisuje mesto sekretarja in mesto administrativne moči. Pogoji: za sekretarja fakultetna izobrazba in upravna praksa, za administrativno srednješolska izobrazba z znanjem strojepljaja in stenografije. Prošnje sprejema dekanat 14 dni po objavi v Uradnem listu LRS. 3271-z

ZASTOPNIKA ZA PRODAJO KNJIG — sprejememo. Če ponudnik želi, sklenemo redno delovno razmerje. Pismene ponudbe z življenjepisom in dosedanjim potekom službovanja pošljite na oglašni oddelku Ljudske pravice pod šifro »Nekaznovan«. 3257-z

KURJACA za nizkotlačne kotle sprejememo v službo takoj ali po dogovoru. Zavod za rehabilitacijo inva-

lidov LRS, Ljubljana, Linhartova cesta 51. 3259-z
PODJETJE PLANICA-SPORT, Ljubljana, Likozarjeva 7, sprejme takoj 6 kvalificiranih ali polkvalificiranih kolarjev-mizarjev, 1 kvalificiranega ključavničarja, 1 orodjarja. Plača po tarifnem pravilniku, vse ostale informacije v tajništvu podjetja.

PRODAM osebni avto »Buick« 7 sedežni, po ugodni ceni »Avto-serve«, Bled. J-164-p
GLOBOK OTROSKI VOZICEK, kombiniran, ugodno prodam. Vozilč, Tavčarjeva 13. -p

KUPIM

MAGNETOFON za glasbeno snemanje kupimo. Ponudbe pod takoj. 326-o-k

RAZNO

PRODAM

PLINSKI KUHALNIK na dva grelca, še dobro ohranjen, ugodno napredaj. Naslov se izve v oglašnem oddelku »Ljudske pravice«. 710-p

MOPED v brezhibnem stanju ugodno prodam. Ogljed 7. oktobra od 7-14 ure v oglašnem oddelku LP Kopitarjeva ulica 4. 388

UGODNO PRODAM posteljni žični vložek. Naslov v oglašnem oddelku Pravice. 826

SCITNIK ZA PUCH-MOPED, svetlozelen za din 1500 in vetrobran za Fuch-Roler za din 2000 prodam — Gornji trg 27/L

PRODAM električni šivalni stroj »Singer«, ogled od 16-18 ure. — Pušnik Bojana, Kavčičeva 38. Zelena jama.

RADIO PHILIPS, 7 cevni, nov, odličn, prodam. Naslov v ogl. odd. 3278-p

TRACNA ZAGA se proda. Svetek, mizar, Gosposvetska c. 13. 3278-p

ENOVADSTROPNO VILLO v Opatici z 10 sobami, kuhinjo in pritličnimi ter malim vrtom, prodam. Posebno primerno za počitniški dom. Naslov v oglašnem oddelku. 3281-p

PODVOĐNO ELEKTRIČNO avtomatsko črpalko za hišni vodovod prodam. Ogljed od 12. do 16. ure. M. Vrevc, Poljane 58, p. Sentvid, Ljubljana. 3283-p

MOPED, tip »Colibri«, skoraj nov, moško športno kolo, harmonično in gumeni voz, prodam. Ogljed danes od 7. do 13. ure. Čuden, Ljubljana, Tržaška cesta 221 (pri doigem mostu).

DVA STUDENTA iščeta sobo za stanovanje. Plačata dobro. — Šifra »Ohrid«. 3279-r

KRASNO SOBO eventualno z zajtrkom takoj oddam. Ponudbe na oglašni oddelku »Ljudske pravice« pod: »Solidnost«. 709-r

MENJAM DVO IN POL sobno komfortno stanovanje v Mariboru za ustrežno v Srbiji, Hrvatski ali na morju. Anton Jurisic, Maribor, Cankarjeva 8. M-339

TOVARIŠICA, zelo simpatična, srednjih let, vesele narave, dobra gospodinja, popolnoma samostojna, s krasnim komfornim stanovanjem, želi spoznati sebi primerneга tovariša. Cenjene dopise na oglašni oddelku »Ljudske pravice« pod: »Kismet«. 708-r

NA DOMAČO HRANO (kosilo) sprejemam abonente. Naslov v ogl. odd. Sostič, Bolgarska 3. 3282-r

ISCEM neopremljeno sobo v bližini okolici Celja. Dam lepo nagrado. Naslov v upravi Ljudske pravice, Celje. C-21-p

POKROV od avtomobilskega kolesa »Skoda« smo izgubili v Ljubljani. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi podjetju »Pavilna«, Gradisce 4/L. 526-r

TOMBOLA

Doslej največja tombolska prireditev v LJUBLJANI bo v nedeljo.

dne 6. oktobra ob 16. uri na TRGU REVOLUCIJE

1200 dobitkov v vrednosti 1.200.000 dinarjev čaka na srečne dobitnike. Priporočamo, da nabavite tombolske tablice v predprodaji!

Tovarna mila SALVETTI — Piran

obveščaja o izidu žrebanja številke za »EGO« prašek, ki je bilo v torek, dne 1. oktobra 1957 v Piranu

Glavne tri dobitke so zadele številke:

1. dobitek električni pralni stroj št. 044594

2. dobitek radijski sprejemnik št. 079890

3. dobitek jedilni pribor št. 054193

Ostalih sto dobitkov so zadele številke:

055985	074316	072740	088251	096757
046114	062644	071675	068393	039924
049437	235564	058776	043656	103645
070542	045137	237851	085099	278889
003694	064468	067149	005027	055458
263556	182029	069255	076703	059452
060045	097675	009121	250941	008711
003917	004375	095965	215303	223995
233836	037520	196143	135223	077498
073480	169630	057830	075115	006247
068742	000002	000069	000445	000436
007191	003296	086378	000080	000430
000306	048991	278350	000025	000099
000739	280257	000306	186655	000071
004642	188306	000580	121915	005411
000005	000049	100021	004376	003897
000029	000840	003339	000301	000085
005293	000055	142403	000008	142738
000048	000951	000751	000293	001886
075561	000572	000992	000042	008655

Opozarjamo vse tiste, ki posedujejo ovitke »EGO« praška z žrebnimi številkami, naj jih nemudoma dostavijo v roku 1 meseca po objavi v časopisu s svojim točnim naslovom tovarni mila »SALVETTI« PIRAN. Po tem roku dobitki zapadejo.

Oglašujte v »Ljudski pravici!«

Tovarna kemičnih izdelkov HRASTNIK

razpisuje natečaj za sprejem v službo

2 kemijskih inženirjev

POGOJI: lahko brez prakse. — Plača po dogovoru. — Komforno stanovanje preskrbljeno. — Možnost specializacije v tu- ali inozemstvu. — Nastop službe takoj ali po dogovoru

Ponudbe pošljite na upravo podjetja do 31. oktobra 1957.

Kombinat lesno predelovalne industrije Logatec

sprejme v službo takoj štiri absolvente srednje tehnične šole

lesno industrijski odsek ali delovodske šole, samski, vojašičine prosti. — Plača po tarifnem pravilniku, stanovanje preskrbljeno. — Prijave pošljite na tajništvo podjetja do 25. oktobra 1957.

OKRETNICO

(DREHSCHIBE) za normalni železniški tir — za obračanje vagonov, premera 7,10 m, nosilnost 60 ton, kompletno, v uporabnem stanju

takoj prodaja PAPIRNICA VEVČE

VEVČE — p. Ljubljana-Polje TELEFON STEV.: 383-158, 383-159

INFORMACIJE IN OGLED VSAK DAN OD 6. DO 14. URE.

3253

Lesno industrijsko podjetje BLED

prodaja

na podlagi Uredbe o gospodarjenju z osnovnimi sredstvi gospodarskih organizacij (Ur. list FLRJ št. 52/53) naslednja osnovna sredstva:

polnojarmenik znamke Seifert, svetlobe 400 mm, 320 obratov v minuti

polnojarmenik znamke Pini & Kay, svetlobe 500 mm, 270 obratov v minuti

dvojna krožna žaga (AMERIKANER) znamke Broderna Lindovist za vzdolžno robljenje desk, širina 300 mm

železniška kretnica normalnotirna, desna, tipa X A

regulator za vodno turbino znamke STIL, za jakost turbine do 40 KM

vodna turbina 5 KM elektrogenerator

znamke Weiz, 55 kVA, 750 obr./min.

dinamo za istosmerni tok Siemens Schuckert, 8,5 kW, 115 do 160 V

dinamo za istosmerni tok 2,5 kW, 220 V

težji konjski vprežni voz sani za konjsko vprego

Zgornja osnovna sredstva so dnevno na ogled, zainteresirani naj se javijo osebno ali pisмено na zgornji naslov.

Vsa osnovna sredstva so v uporabnem, deloma v zelo dobrem stanju.

3252

Za TRAJNE obleke kupujte Paraćinsko blago

Lesno industrijsko podjetje »Ljudska pravica« Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6, telefon 39-181 — Notranje-politična gospodarska rubrika Nazorjeva 12/II, telefon 20-507 in 22-621 — Kulturna rubrika Kopitarjeva 6/III, telefon 31-357 — Uprava Trubarjeva ulica 24, telefon 22-491 in 22-492 — Naročniški oddelku Potkovskova nabrežje 25, telefon 22-494 — Oglašni oddelku Kopitarjeva 4, telefon 31-358 — Poslovalnica na Titovi cesti 13, telefon 22-322 — Mesečna naročnina 250 din, za tujino 500 din — Tekoči račun 60-KB-6-2-1393 — Poštni predal 42 — Poštnina plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo.

NAGRADNA KRIŽANKA

Za reševalce, ki bodo pravilno rešili nagradno križanko, bomo izžrebali naslednje nagrade:

- I. nagrada 2500 din,
- II. nagrada 1500 din,
- III. dve nagradi po 1000 din,
- IV. pet nagrad po 800 din,
- V. dvajset nagrad po 500 din.

Na izrezku iz lista pošljite z naslovom reševalca opremljene rešitve na naslov: Uredništvo »Ljudske pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/III s pripisom na ovitku »Nagrada križanka«. Kdor pošlje več rešitev, naj to označi na ovitku. Rešitve bomo sprejemali do četrтка, 17. oktobra, izid žrebanja pa bo objavljen v nedeljski številki »Ljudske pravice« 20. oktobra.

INŠTITUT za dolgo življenje

Učenjake vsega sveta zanima problem, kako podajšati človekovo življenje

Kako dolgo lahko človek živi? Kako podaljšati njegovo življenje? Ali je znanost lahko kos starosti?

S temi vprašanji se ukvarjajo profesorji moskovskega inštituta za psihologijo S. Brajnes, član sovjetske medicinske akademije Z. Frenkelj, znanstveniki romunskega inštituta za geriatrijo (dolgo življenje) in mnogi drugi.

Znani so primeri, da so nekateri ljudje živeli 120 in celo 150 let. Toda povprečno je človekovo življenje veliko krajše.

Nedavno je predsedstvo sovjetske medicinske akademije sklenilo ustanoviti inštitut za gerontologijo. Na tem inštitutu se bodo znanstveniki različnih strok ukvarjali z vzroki staranja, z zdravljenjem starosti in preprečevanjem le-te, skratka, s podaljševanjem človekovega življenja.

Znanstveniki bodo proučevali vprašanja sprememb v živčnem sistemu, v notranjih organih, v koži in še posebej raziskovali fizikalno kemijske lastnosti beljakovin.

Kakšen naj bo »dnevni red« življenja, kako smotno usmeriti prehrano ter najti ravnovesje med delom in počitkom, da ne bi predčasno človek ostarel — na ta vprašanja bodo skušali v inštitutu najti podrobne odgovore.

V laboratorijih za fiziološke vaje in za eksperimentalno terapijo se bodo borili s predčasno starostjo. Znana resnica je namreč, da telesna vzgoja in šport krepi organizem in pospešujeta sposobnost za življenje.

Nov element so odkrili

Znanstveniki iz Švedske, Velike Britanije in ZDA so odkrili element 102. Novi element še nima imena.

Element 102 je nastal z bombardiranjem kurija, elementa 96, z ogljikovimi ioni v Nobelovem inštitutu v Stockholmu. To je prvi primer, da je skupina znanstvenikov iz različnih dežel skupno odkrila nov kemijski element.

Uranu sledi na atomski lestevici naslednji elementi: neptunij (element 93), plutonij (element 94), americij (95), kurij (96), berkelij (97), kalifornij (98), einsteinij (99), fermij (100), mendelevij (101) in novi element 102.

Nobenega izmed naštetih elementov niso našli v pomembnejših količinah v naravi. Vse so jih ustvarili umetno, z žarčenjem nižjih elementov.

Mokri lopovi

V Hongkongu so se pojavili lopovi nove vrste, ki ponoči pridejo iz vode, vdvo v hiše in s plenom zbeže spet v vodo. To je v nekem smislu negativna verzija »človeka-žabe«, spretnega potapljača, ki je med drugo svetovno vojno tvegal svoje življenje s tem, da je na trup sovražne ladje pritril mine. Zdaj pa se je v Hongkongu človek žaba izrodil v »vodno podgano« ali »mokrega lopova«.

Te vodne podgane delujejo zlasti med kitajskimi sempani — ladjicami posebne vrste — zasidranimi v hongkonškem pristanišču. Na teh sampanih živi blizu 100.000 Kitajcev in ti so primerne žrtve »povodnih podgan«. S potapljaškimi maskami podvodnih ribičev, ki se zde njihovim žrtvam podobne maskam zlih duhov, in s poslikanimi telesi zbujajo strah med prebivalci tega velikega naselja na vodi.

Lopovi kradejo med polnočjo in svitom, ko prebivalci sampa-nov, utrujeni od težkega dela brez dan, trdno spe. Doslej se je lopovom še vedno posrečilo izogniti se policiji in pobegniti s plenom, preden jim je mogel kdo to preprečiti.

»Naporen dan, kaj?«

NE GRE

V občinskem soetu nekega mesta so obravnavali pritožbo zaradi prepočasne vožnje po lokalni železnici. Nekdo je predlagal, naj bi povečali hitrost vsaj na 40 km na uro.

»Saj to vendar ne gre,« se je oglasil neki drug član občinskega sveta, »ker je vsa proga dolga komaj 29 kilometrov.«

SPORTNI KLUB		VIŠEK		POBREVANJE	
TURAJ		NADA		PREDLOG	
NAPITEK		RIVALISČE			
DEL TELESA		DVA SOGLASNIKA		PRIGANJŠKA POKREŠČINA	
GUSARSKA LADJA		NOTA		OKRAINI LJUDSKI ODBOR	
STRIJEVANJE		SOGLASNIKA		STROJEPISE	
NESEBICA		GOSVA ČEKA		KEMICNE SPOJINE	
BOLNI BAEZ REŠITVE		ISTI ČAKI		M. I. ME	
IZPOSTI		KEMICNE SPOJINE		STARI GERMAN OBOŽEVATEL I KON	
Ž		21 IN 15 ČERA		MEDMET	
NOČAN ČLOVEK		NICIJSKI KROVNIŠTEVNIK		ZOLTOST	
POSEBNOST NAŠEGA NARČJA		DRISTIM		SOGLASNIKA SEBE	
VRSTA		SAMOKRES OBRTNIK		ZAGOTNI PISCA NANE	
VAG PRI LJUBLJANI		NAME NIEN		NAUK O NASTANKU ZEMJE	
STARJE MERE		T		VZELIK DRŽAJI ODREDBE	
PRI ZAVESTI		SKAJŠANO SVOJE ROČNO		PRISLOV	
ODPADNIK		ANGLEŠKI VEZNIK NEZAKONITOST		REKA V SZ	
ORANJE		ZLAHNI PLIN NAŠ SAHIST		SOGLASNIKA SEBE	
ZASČITA		STARJEŠI UČENJE		SOGLASNIKA SEBE	
ISTO POLVARJENO		OBČUTEK		FRANCOŠKO MESTO PREDNEST JE LJUBLJANA	
TURAJ		LEPOTA M		MERE ZA POVRŠINO	
SORODNICA		ISTI ČAKI		NEZNANA	
NADLOGA		V		ALUMINIJ	

NEW YORK - trudno mesto

Doslej neznane bakterije

V gorskih jezerih sredi planin Rubenzori so odkrili nove bakterije, ki jih bo mogoče izkoristiti pri raznih terapevtskih metodah in tudi v industriji. Bakterije se imenujejo »inflabilis lacustris«. Zanimivo je, da te bakterije absorbirajo snov, ki vsebuje dušik in jo je najti v vseh škodljivih snoveh, ki jih izloča človeško telo.

Belgijski in francoski strokovnjaki, ki so odkrili te bakterije, menijo, da jih je prav kot kortizon mogoče uporabljati za zdravljenje nekaterih revmatičnih bolezni. V vodah okoli planine Rubenzori so našli okoli 300 bakterij, iz njih pa so pridobili sedem kultur, ki so jih poslali Pasteurjevemu inštitutu v Parizu.

»Zdravite dušo, ne pa telo,« to je najbolj popularno sodobno gesto v New Yorku, pa tudi v vsej Ameriki. Zato imajo psihiatri dela čez glavo. Bolnih je mnogo, psihiatrov pa v vseh ZDA z več ko 160 milijoni prebivalci le 9500.

Računajo, da je v ZDA zdaj 10 milijonov duševno bolnih. Temu je treba dodati še 4 milijone kroničnih alkoholikov, ki so v nekem smislu prav tako duševno bolni. Posledica vsega tega je med drugim tudi 17.000 samomorov letno, dasiravno niso vsi samomorilci posledica duševnih bolezni.

Tako visoko število duševnih obolenj povzroča tudi velikansko gospodarsko škodo. Samo industrija utrpí letno tri milijarde škode zaradi duševnih ali živčnih obolenj.

Mimo drugih vzrokov takšnega naraščanja duševnih obolenj v ZDA navajajo psihiatri in psihologi tudi mehanizacijo, povečanje

trušča, elektrifikacijo modernega življenja in celo vrsto drugih pojavov, ki dobesedno bombardirajo Amerikančev živčni sistem in povzročajo utrujenost in dezorientacijo ter konec koncev duševne pretrese.

Sliki, ki ju objavljamo, kažeta na dve plati ameriškega življenja, ki povzročata, da je New York kot srce Amerike trudno mesto. Na eni strani predmetna sivina z neometanimi opečnatimi hišami, na drugi strani pa orjaške enolične palače iz jekla in stekla.

Ford izdeluje umetna gnojila

Fordova družba, ki zavzema drugo mesto v svetovni avtomobilski proizvodnji, se je deloma spremenila v proizvajalca umetnih gnojil. V tovarnah so nedavno začeli delati naprave, ki z odpadkov, nastalih med proizvodnjo avtomobilov, pridobijo dnevno 36 ton fosfatov.

